

Opozorilo: Neuradno prečiščeno besedilo predpisa predstavlja zgolj informativni delovni pripomoček, glede katerega organ ne jamči odškodninsko ali kako drugače.

Neuradno prečiščeno besedilo Zakona o živinoreji obsega:

- Zakon o živinoreji – ZŽiv (Uradni list RS, št. 18/02 z dne 28. 2. 2002),
- Zakon o urejanju prostora – ZUreP-1 (Uradni list RS, št. 110/02 z dne 18. 12. 2002),
- Zakon o spremembah, dopolnitvah in razveljavitvi določenih zakonov na področju kmetijstva in gozdarstva – ZdZPKG (Uradni list RS, št. 45/04 z dne 29. 4. 2004),
- Zakon o spremembah in dopolnitvah določenih zakonov na področju varne hrane, veterinarstva in varstva rastlin – ZdZPVHVVR (Uradni list RS, št. 90/12 z dne 30. 11. 2012),
- Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o živinoreji – ZŽiv-A (Uradni list RS, št. 45/15 z dne 24. 6. 2015).

ZAKON O ŽIVINOREJI (ZŽiv)

(neuradno prečiščeno besedilo št. 4)

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen (vsebina zakona)

(1) Ta zakon določa cilje živinoreje, pogoje in način reje ter nemoteno rejo, ureja načine živinoreje in krmno bazo, rejske programe, spreminjanje in ohranjanje lastnosti domačih živali, prenos selekcijskih dosežkov v rejo, ohranjanje genetske variabilnosti, genetske rezerve in avtohtone pasme, strokovne naloge in službe na področju živinoreje ter genske banke v živinoreji, organizacije v živinoreji, izobraževalno in raziskovalno delo na področju živinoreje, promet in trg s plemenskim materialom, načine zagotavljanja sredstev za uresničevanje tega zakona ter nadzor nad izvajanjem tega zakona.

(2) Določbe tega zakona se nanašajo na rejo kopitarjev, govedi, prašičev, ovc, koz, kuncev, perutnine, rib in čebel (v nadaljnjem besedilu: domače živali).

(3) Minister, pristojen za živinorejo (v nadaljnjem besedilu: minister), lahko za rejo posameznih vrst drugih domačih živali predpiše posebne pogoje v skladu s tem zakonom, za prosto živeče živali, ki se gojijo, pa tudi v skladu z zakonom, ki ureja ohranjanje narave.

(4) Določbe tega zakona se uporabljajo tudi za prosto živeče živali, ki se gojijo v skladu s predpisi, ki urejajo ohranjanje narave.

2. člen (namen in cilji zakona)

(1) Namen tega zakona je ureditev živinoreje zaradi prireje kakovostnih živalskih proizvodov, ohranjanja kmetijskih površin v njihovi funkciji, ohranjanja krajine in poseljenosti, sprejemanje posebnih ukrepov in materialnih spodbud, ohranjanja biotske raznovrstnosti v živinoreji in genske banke domačih živali ter zagotavljanje nemotene reje.

- (2) Cilji živinoreje po tem zakonu so zlasti:
- izboljševanje oziroma ohranjanje lastnosti domačih živali ob upoštevanju njihove vitalnosti;
  - ohranjanje raznolikosti genomov in avtohtonih pasem;
  - ohranjanje kmetijskih zemljišč v njihovi rabi oziroma namembnosti;
  - zadostna prireja kakovostnih živalskih proizvodov;
  - varovanje dobrega počutja domačih živali;
  - zagotavljanje za vrsto značilne prehrane in krmljenja;
  - izvajanje sonaravne živinoreje;
  - zagotavljanje biotske raznovrstnosti v živinoreji;
  - preprečevanje negativnih posledic razmnoževanja v sorodstvu;
  - izvajanje zoohigienskih in etoloških normativov pri reji;
  - izvajanje okoljevarstvenih in prostorskih normativov pri reji;
  - uresničevanje pravic in dolžnosti rejcev živali ter organizacij v živinoreji;
  - izvajanje strokovnih nalog v živinoreji;
  - uporaba rezultatov strokovnega, svetovalnega, raziskovalnega in izobraževalnega dela na področju živinoreje;
  - identifikacija, označevanje in registracija domačih živali;
  - uporaba informacijskih sistemov v živinoreji;
  - urejen promet s plemenskim materialom in živalskimi proizvodi;
  - zagotovitev varnosti ljudi pri reji.

3. člen **(pomen izrazov)**

Za potrebe tega zakona uporabljeni izrazi pomenijo:

1. Avtohtone pasme so pasme domačih živali, ki so nastale na območju Republike Slovenije.
2. Animalna biotehnologija pomeni vse dovoljene biotehnološke metode oziroma postopke pri reji domačih živali.
3. Biološki testi so vsi postopki za ugotavljanje pogostnosti določenih genov. Biološki testi se izvajajo v skladu s predpisi in rejским programom.
4. Biotska raznovrstnost v živinoreji je del biotske raznovrstnosti živih organizmov, ki se nanaša na živinorejo.
5. Čebelja paša je organizirano izkoriščanje zmogljivosti pasišča po pravilih pašnega reda.
6. Dednina je celotna genetska informacija, ki jo ima nek ploden član v populaciji, ki se spolno razmnožuje.
7. Dobra živinorejska praksa je reja domačih živali na način, ki omogoča dobro počutje domačih živali in ob upoštevanju naravnih danosti kmetijskega prostora zagotavlja ohranjanje rodovitnosti zemlje v skladu z načeli trajnostnega razvoja ter omogoča prirejo varnih živalskih proizvodov.
8. Domače živali so živali, ki jih človek redi za svojo korist in živijo pod njegovim varstvom ter oskrbo in niso prosto živeče živali po predpisih o ohranjanju narave.
9. Ekološki normativ je še dopustna obremenitev okolja pri reji domačih živali.
10. Ekološki procesi in sistemi so naravni medsebojni odnosi organizmov in okolja, v katerem živijo.
11. Etološki normativi zagotavljajo domačim živalim tisti minimum, ki še omogoča vrsti značilno obnašanje in njihovo dobro počutje.
12. Genetski napredek je napredek populacije, ki je posledica izboljšanja genetskih zasnov.
13. Genetska vrednost živali je vrednost lastnega genotipa živali.
14. Genetska rezerva je minimalno število živali obeh spolov, doz živalskega semena, jajčnih celic ali zarodkov, ki morajo biti na zalogi v skladu z rejским programom in za zagotovitev ohranjanja genetske pestrosti za posamezno pasmo ter zagotavljanje razmnoževanja domačih živali v izrednih razmerah.

15. Genetska variabilnost je raznovrstnost genomov.
16. Genska banka je nadzorovana reja domačih živali oziroma shranjevanje plemenskega materiala za namene ohranjanja biotske raznovrstnosti domačih živali.
17. Genski test je ugotavljanje določenega gena pri živalih.
18. Genom je skupek vseh genov v celici.
19. GVŽ - glava velike živine je predpisana enota za primerjavo med vrstami in kategorijami domačih živali.
20. Haremski pripust je prosto parjenje enega ali več plemenjakov s skupino plemenic.
21. Heterozis pomeni povečanje rasti, plodnosti, življenjske sile in drugih lastnosti potomcev genetsko različnih staršev.
22. Hlevska knjiga je predpisani dokument vseh podatkov, ki jih vodi kmetijsko gospodarstvo o domačih živalih.
23. Imetnik živali je pravna ali fizična oseba, ki je lastnik domačih živali ali za njih skrbi.
24. Križanje je pri višjih organizmih parjenje genetsko različnih osebkov nasprotnega spola.
25. Mešano živalsko seme je združeno seme dveh ali več plemenjakov iste vrste.
26. Osemenjevalno središče je odobrena organizacija, ki redi plemenjake za pridobivanje, pripravo in shranjevanje živalskega semena, opravlja promet z njim ter lahko organizira ustrezne oblike za izvajanje dejavnosti osemenjevanja.
27. Oskrba domačih živali pomeni nastanitev, krmljenje, napajanje, čiščenje in nego domačih živali ter uravnavanje pogojev pri njihovi reji, v skladu s predpisi.
28. Oskrbovalec živali je fizična oseba, ki oskrbuje domače živali.
29. Parjenje v sorodstvu je parjenje živali, ki imajo poznanega skupnega prednika.
30. Plemenica je ocenjena in odbrana samica, ki izpolnjuje predpisane pogoje iz potrjenega rejskega programa.
31. Plemenjak je ocenjen, odbran in priznan samec, ki izpolnjuje predpisane pogoje iz potrjenega rejskega programa.
32. Plemenska vrednost je tisti del genetske vrednosti domače živali, ki se prenaša na potomce.
33. Plemenski material so plemenske živali, valilna jajca, živalsko seme, jajčne celice in zarodki.
34. Primerjalni test (kontrolno testiranje) je izbran način merjenja in primerjanja posameznih lastnosti različnih pasem, linij ali križanj posameznih vrst domačih živali, krme, krmnih dodatkov, opreme in drugega.
35. Promet z živalmi, njihovimi proizvodi in surovinami je uvoz, izvoz, tranzit, prodaja oziroma vsakršna prepustitev tretjemu.
- 35.a Promet z živalmi, njihovimi proizvodi in surovinami je uvoz, izvoz, tranzit, prodaja oziroma vsakršna prepustitev tretjemu na območju držav članic Evropske skupnosti (v nadaljnjem besedilu: Skupnosti);
36. Provenienca je trgovsko ime za plemensko perutnino, ki jo je selekcionist držal v zaprti jati in jo selekcioniral vsaj pet generacij. Tudi končni križanec ima to ime.
37. Populacija je skupina domačih živali, ki so vključene v isti rejski program.
38. Rejska dokumentacija so zootehniški dokumenti in druga dokumentacija, ki se izdaja oziroma uporablja pri izvajanju rejskega programa.
39. Reja je oskrba domačih živali ter druga ravnanja in postopki v zvezi z njimi, ki niso posebej urejena z drugimi predpisi.
40. Rejec živali je fizična ali pravna oseba, ki se ukvarja z rejo domačih živali in je praviloma njihov lastnik.
41. Rejski program so metode in ukrepi za rejo domačih živali določene vrste in pasme.
42. Rodovniška knjiga je vsaka knjiga, datoteka, elektronski medij ali drug pisni dokument, v katerega so vpisane plemenske živali, oziroma seznam plemenskih živali, ki izpolnjujejo z rejskimi programi določene pogoje in so odbrane za razmnoževanje.
43. Seleksijski program je način preizkušanja, odbire in načrt uporabe ocenjenih, odbranih in priznanih plemenskih živali za doseg rejskih ciljev.
44. Tehnologije in načini reje so tehnološko tehnični postopki reje domačih živali.

45. Testiranje domačih živali je predpisan način meritev posameznih lastnosti domačih živali.
46. Testna postaja je odobrena organizacija za merjenje lastnosti domačih živali za potrebe selekcijskih programov in za potrebe primerjalnih testov ter za vzrejo plemenjakov.
47. Transgene domače živali so živali, pri katerih je trajno spremenjen njihov genom z dodajanjem, odvzemanjem ali zamenjavo določenih genov oziroma DNA elementov.
48. Uvoz je vsak vnos plemenskega materiala iz držav, ki niso države članice Skupnosti (v nadaljnjem besedilu: tretje države) na carinsko območje Skupnosti, razen vnosa zaradi tranzita in začasnega vnosa plemenskih živali za tekmovanja in razstave.
49. Zoonzijski normativi določajo minimalne pogoje za rejo domačih živali.
50. Živalski proizvodi so mleko, jajca, med in drugi proizvodi domačih živali ter vsi ostali proizvodi živalskega porekla.

II. REJA DOMAČIH ŽIVALI

4. člen (smernice in izvajanje reje)

(1) Reja se mora izvajati tako, da se dosežejo nameni in cilji živinoreje iz 2. člena tega zakona, da se ohranja rodovitnost kmetijskih zemljišč in narava ter zagotavlja trajno izboljšanje kakovosti človeškega življenja.

(2) Imetniki in rejci živali izvajajo rejo v skladu s predpisi in dobro živinorejsko prakso.

(3) Kadar je zaradi javnega interesa nujna preselitev kmetijskega gospodarstva z obstoječe lokacije na novo lokacijo, mora predlagatelj zagotoviti sredstva za tak ukrep.

5. člen (tehnologija in način reje)

Pri reji so dovoljeni samo tehnologije in načini reje, ki izpolnjujejo etološke normative in so v skladu z načeli, ki urejajo dolžnosti ljudi do narave, zlasti v smislu trajnostnega razvoja, in vseh oblik življenja (bioetika).

6. člen (živalim prilagojena reja)

(1) Domače živali je treba rediti tako, da so zadovoljene njihove biološke potrebe, da niso motene njihove telesne funkcije in obnašanje, da ni presežena njihova prilagoditvena sposobnost in da se z njimi ravna skladno s predpisi, ki urejajo zaščito živali in veterinarstvo.

(2) Krmljenje, nega in nastanitev so primerni, kadar ustrezajo fiziološkim, etološkim in drugim potrebam domačih živali. Domače živali morajo biti krmljene na način, ki ustreza posamezni vrsti domačih živali, biti morajo primerno negovane in zagotovljena jim mora biti ustrezna nastanitev v objektih za rejo. Prisilno krmljenje domačih živali je dovoljeno, če je to potrebno zato, da preživijo ali zaradi zdravstvenih razlogov.

(3) Prevoz, zakol in usmrtitev domačih živali se morajo izvajati v skladu s predpisi, ki urejajo veterinarstvo in zaščito živali in na način, s katerim se ohranja kakovost domačih živali in živalskih proizvodov.

(4) Natančnejše pogoje za rejo predpiše minister.

(5) Zaradi ohranjanja kakovosti plemenskih živali lahko minister za rejo posameznih kategorij plemenskih živali predpiše posebne pogoje.

7. člen (krmna baza)

(1) Krmno bazo, ki jo predstavlja v državi pridelana ali proizvedena krma, je potrebno ohranjati in izkoriščati po načelu trajnosti.

(2) Ministrstvo, pristojno za živinorejo (v nadaljnjem besedilu: ministrstvo) zagotovi stalno spremljanje in proučevanje pridelane krme z namenom izboljšanja njene hranilne vrednosti.

8. člen (urejanje prostora)

(1) Pri urejanju prostora je treba zagotoviti prostorske možnosti tudi za rejo.

(2) Zaradi zagotavljanja prostorskih možnosti iz prejšnjega odstavka je potrebno pridobiti mnenje ministrstva v postopku sprejemanja prostorskih izvedbenih aktov, kadar so v teh aktih vključena kmetijska zemljišča ali kmetijska gospodarstva.

(3) Minister predpiše pogoje in način zagotavljanja prostorskih možnosti za rejo.

9. člen (reja na zavarovanih območjih)

(1) Kadar se s posebnim predpisom zavaruje območje, na katerem se nahajajo kmetijska zemljišča, namenjena živinoreji, je potrebno pred zavarovanjem takega območja pridobiti mnenje ministra.

(2) Kadar se s predpisom, s katerim se zavaruje določeno območje, poseže v obseg ali pogoje reje, je rejec živali upravičen do odškodnine, v skladu s predpisi, ki urejajo ohranjanje narave, pri čemer se za izgubo ali zmanjšanje dohodka od nepremičnine šteje tudi izguba ali zmanjšanje dohodka v zvezi z rejo.

10. člen (nemotena reja)

(1) [prenehal veljati](#)

(2) Imetnik oziroma rejec živali lahko nemoteno redi domače živali na kmetijskih zemljiščih in v objektih za rejo, ki so njegova last ali jih ima v najemu ali zakupu, v primeru čebelarjenja tudi na neobdelovalnih kmetijskih zemljiščih, če izvaja rejo v skladu s predpisi.

(3) Nihče ne sme s protipravnim ravnanjem ali opustitvijo ovirati imetnika oziroma rejca pri izvajanju nemotene reje, če jo rejec izvaja v skladu s predpisi.

11. člen

(izvajanje nemotene reje)

- Pri izvajanju nemotene reje je imetnik ali rejec živali upravičen zlasti:
- da ogradi posest z zaščitno ograjo in uredi poti v skladu s predpisi in na način, ki drugim ne onemogoča izvrševanja zakonitih pravic;
  - da zahteva od pristojne organizacije, da ukrepa v skladu s predpisi o lovu za zavarovanje in odvrnitev škode, ki jo povzroči ali bi jo lahko povzročila prosto živeča divjad;
  - da v skladu s predpisi sodeluje v postopku sprejemanja in potrjevanja ter spreminjanja lovsko gojitvenega načrta;
  - do odškodnine v skladu s predpisi o lovu za izgubljene domače živali in izgubljeno prirejo ter za škodo na kmetijskih pridelkih, namenjenih živinoreji, ki jo povzroči prosto živeča divjad;
  - do odškodnine v skladu s predpisi o lovu za dodatno zdravstveno varstvo in nego poškodovanih domačih živali, če škodo povzroči prosto živeča divjad;
  - da v skladu s predpisi zahteva državno pomoč oziroma do odškodnine v primeru odrejenih preventivnih ukrepov pri sumu na živalske bolezni;
  - da prepove vodenje domačih živali, ki niso vpisane v register njegovega kmetijskega gospodarstva in psov, po lastnih ali najetih kmetijskih zemljiščih v uporabi;
  - do odškodnine v ostalih primerih povzročitve škode po splošnih predpisih o odškodnini.

12. člen (kmetijska infrastruktura)

Za izvajanje reje je potrebna ustrezna kmetijska infrastruktura (ograde, dostopi do kmetijskih zemljišč in kmetijskih gospodarstev kot so poti in kolovozi, kmetijska poslopja na poljih, planinah in podobno). Rejec živali lahko v skladu s tem zakonom in drugimi predpisi, postavi in uporablja potrebno kmetijsko infrastrukturo, ki mu zagotavlja nemoteno rejo.

13. člen (oskrba živali)

(1) Z oskrbo živali je potrebno zagotoviti takšno ravnanje pri reji, transportu in drugih postopkih, ki najbolj ustreza posamezni vrsti domačih živali, skladno s predpisi o zaščiti živali. Preprečiti ali odpraviti je treba nepravilnosti ali pomanjkljivosti v načinu reje, ki negativno vplivajo na dobro počutje in zdravje domačih živali.

(2) Za bolne, poškodovane in onemogle domače živali je oskrbovalec živali dolžan zagotoviti posebno nego in ustrezno oskrbo ter v primerih, ko je to potrebno, tudi ločen prostor, skladno s predpisi o zaščiti živali in veterinarstvu.

(3) Pri reji oziroma oskrbi živali so prepovedana ravnanja ali opustitve, ki bi jim lahko prizadejale bolečino, trpljenje ali poškodbe, skladno s predpisi o zaščiti živali.

14. člen (usposobljenost oskrbovalcev živali)

(1) Oskrbovalec živali mora imeti ustrezno usposobljenost in znanje o reji in ravnanju z domačimi živalmi, zdravstvenem varstvu domačih živali, krmi in krmljenju domačih živali, živalskih proizvodih in ravnanju z živinskimi gnojili. Stopnja in vrsta usposobljenosti in znanja sta odvisni od zahtevnosti opravil pri reji oziroma oskrbi živali.

(2) Način ugotavljanja usposobljenosti in znanja iz prejšnjega odstavka predpiše minister.

15. člen (zootehniška opravila)

(1) Imetnik živali lahko, ob upoštevanju predpisov o zaščiti živali, sam izvaja le tista zootehniška opravila, ki so potrebna za zaščito domačih živali in za uspešnost reje, zlasti pa:

- prvo pomoč (trokiranje, sondiranje, zaustavljanje krvavitev, oskrba ran, pomoč pri porodu);
- kastracijo pujskov, mlajših od enega tedna;
- aplikacijo železovih preparatov proti anemiji pujskov;
- kupiranje repkov pri pujskih in jagnjetih do četrtega dneva starosti;
- ščipanje oziroma brušenje zob pri pujskih prvi dan po rojstvu;
- oskrbo in nego parkljev, kopit ter čiščenje živali;
- pripuščanje plemenjakov;
- zunanji aparativni pregled na brejost;
- označevanje domačih živali v skladu s predpisi;
- uporabo in dajanje dovoljenih farmakoloških sredstev, ki niso vezana na izdajo recepta;
- dezinfekcijo in dezinsekcijo živinorejskih objektov z dovoljenimi sredstvi;
- nego in striženje dlake ter volne;
- prirezovanje kril maticam in druga čebelarska opravila.

(2) Imetnik živali mora biti za izvajanje zootehniških opravil iz prejšnjega odstavka usposobljen.

(3) Minister predpiše usposobljenost, ki jo mora imeti imetnik živali za izvajanje posameznih zootehniških opravil ter ostale pogoje in postopke za zootehniška opravila, ki jih lahko izvaja imetnik živali.

16. člen (krmljenje)

(1) Rejec živali mora živali redno in dovolj izdatno oskrbovati s kakovostno in ustrezno krmo, ustrezno vodo za napajanje ter zrakom, ribe po potrebi s kisikom, tako da so zadovoljivo pokrite njihove prehranske in druge biološke potrebe.

(2) Druga vprašanja v zvezi s krmo urejajo posebni predpisi.

17. člen (objekti za rejo)

(1) Kmetijsko gospodarstvo ima lahko za rejo zlasti naslednje objekte:

- hleve, lope, staje, molzišča;
- čebelnjake;
- bazene za rejo rib in ribnike na kmetijskem gospodarstvu;
- gnojišča in druge objekte za živalske iztrebke;
- skladišča za krmo (npr.: seniki, kozolci, silosi, kašče, kleti) in vodo;
- strojne lope;
- druge prostore za rejo (ograjeni in neograjeni pašniki z nadzorovano pašo, ograde, tekališča, izpusti, kali za zbiranje vode in drugo).

(2) Objekti za rejo rib in ribniki na kmetijskem gospodarstvu se lahko zgradijo in se v njih izvaja reja rib le, če so poleg pogojev, ki jih določa ta zakon, izpolnjeni tudi posebni pogoji v skladu s predpisi, ki urejajo gospodarsko rabo vode za potrebe ribogojstva.

(3) Kmetijska gospodarstva se glede na obseg reje delijo na velike in male obrate. Veliki obrati po tem zakonu so tisti, v katerih se dnevno redi 300 ali več GVŽ domačih živali.

(4) Projektna dokumentacija za gradnjo ali rekonstrukcijo velikih obratov mora biti v skladu s pogoji, ki jih glede objektov in opreme predpiše minister. K projektni dokumentaciji za izdajo dovoljenja za gradnjo ali rekonstrukcijo velikega obrata mora biti pridobljeno soglasje ministrstva.

(5) Dovoljenje za obratovanje velikih obratov izda minister na podlagi vloge, če obrat izpolnjuje predpisane pogoje glede objektov in opreme. Na podlagi izdanega dovoljenja ministrstvo vpiše obrat v register velikih obratov. Podrobnejše pogoje za vpis v register in vodenje registra predpiše minister.

(6) Minister predpiše pogoje glede objektov in opreme, ki jih morajo izpolnjevati obrati za rejo.

18. člen **(oprema za rejo)**

(1) Zaradi zagotavljanja ustreznosti kakovosti domačih živali in živalskih proizvodov mora rejec živali v skladu z zoohigienskimi in etološkimi normativi pri reji posameznih vrst domačih živali uporabljati ustrezno opremo za nastanitev, krmljenje, napajanje, čiščenje in nego ter opremo za uravnavanje okoljskih pogojev in transport živalskih iztrebkov.

- (2) Med opremo za rejo se šteje zlasti:
- ustrezna stojišča, bokse, priveze, kletke, hlevska tla, naprave v bazenih za vzrejo rib in ribnikih, ki morajo omogočati domačim živalim vrsti značilno obnašanje in dobro počutje;
  - ustrezne naprave za zagotavljanje ustreznosti klime in osvetlitve;
  - ustrezne naprave za vodenje domačih živali;
  - ustrezne panje in nakladne panje;
  - ustrezne naprave za uravnavanje pretoka vode v bazenih za vzrejo rib in ribnikih.

(3) Natančnejše pogoje o opremi za rejo posameznih vrst domačih živali predpiše minister.

19. člen **(varno delo v živinoreji)**

Tehnične, tehnološke, zdravstvene, higienske in druge pogoje za varno delo v živinoreji urejajo predpisi o varnosti in zdravju pri delu.

20. člen **(živalski iztrebki in gnojenje)**

(1) Živalski iztrebki so blato, seč in usedlina iz sedimentacijskih bazenov za ribe ter se uporabljajo kot gnoj, gnojnica in gnojevka.

(2) Živalski iztrebki in kompost se v skladu s predpisi ter dobro kmetijsko in živinorejsko prakso, uporabljajo za gnojenje na kmetijskih zemljiščih na način, ki zagotavlja

oskrbo rastlin s hranilnimi snovmi in ohranitev rodovitnosti tal. Živalski iztrebki in kompost se v tem primeru ne štejejo za odpadke.

(3) Z živalskimi iztrebki, ki se ne uporabijo za gnojenje v skladu s prejšnjim odstavkom, je treba ravnati v skladu s predpisi o ravnanju z odpadki.

21. člen **(objekti za živalske iztrebke)**

(1) Z živalskimi iztrebki je treba ravnati tako, da niso ogroženi zdravje ljudi in domačih živali, okolje ter kakovost krme in živalskih proizvodov.

(2) Objekti za živalske iztrebke (gnojišča, gnojnične jame in jame za gnojevko, lagune, sedimentacijski bazeni) in naprave za predelavo in obdelavo živalskih iztrebkov morajo izpolnjevati predpisane tehnične in tehnološke pogoje.

(3) Podrobnejše tehnične in tehnološke pogoje za objekte in naprave iz prejšnjega odstavka ter za ravnanje z živalskimi iztrebki po tem zakonu predpiše minister.

22. člen **(kataster čebelje paše, pašni red in program napovedi medenja)**

(1) Kataster čebelje paše je zbirka podatkov o določitvi in osnovni zmogljivosti pasišč po posamezni vrsti čebelje paše, ki ga vodi izvajalec javne službe strokovnih nalog v živinoreji na področju spremljanja in napovedi medenja v čebelarstvu.

(2) Čebelarški pašni red določa pravila za organiziran prevoz na čebeljo pašo in izkoriščanje čebelje paše na območju enega ali več pasišč, določenih s katastrom čebelje paše za obdobje petih let. Paša čebel na čebeljih pasiščih je dovoljena le na podlagi potrjenega čebelarškega pašnega reda in na način, ki ga določa čebelarški pašni red. Čebelarške pašne rede predložijo organizacije čebelarjev z območja pasišč in jih potrdi minister z odločbo za obdobje petih let. Če je na posameznem pasišču več organizacij čebelarjev, morajo predložiti za to pasišče skupni predlog čebelarškega pašnega reda. Če na določenem območju ni organizacije čebelarjev ali če ta ne predlaga pašnega reda, ga predlaga zveza čebelarških organizacij. Organizacija čebelarjev vodi in upravlja čebelje pasišče v skladu s predpisi, ki urejajo čebelarški pašni red.

(3) Poziv za predložitev predlogov čebelarških pašnih redov se javno objavi.

(4) Zveza čebelarških organizacij pripravi program spremljanja in napovedi medenja v čebelarstvu, ki ga potrdi minister z odločbo za obdobje petih letih. Program se izvaja kot javna služba strokovnih nalog v živinoreji. Program vsebuje zlasti:

- območje delovanja;
- način zbiranja podatkov;
- pogoje in način obveščanja uporabnikov.

(5) Podrobnejše pogoje za kataster čebelje paše, čebelarški pašni red in program napovedi medenja v čebelarstvu predpiše minister.

23. člen **(označevanje in registracija domačih živali)**

(1) Zaradi zootehniških in veterinarskih razlogov, izvajanja ukrepov kmetijske politike, prometa in sledenja domačih živali, zagotavljanja zadostne prireje živalskih proizvodov ter zagotavljanja kakovosti živalskih proizvodov morajo biti domače živali označene in registrirane v predpisanih rokih in na predpisan način.

(2) Za označitev domačih živali mora poskrbeti lastnik živali. Žival označi lastnik oziroma rejec živali sam ali osebe, ki jih izbere izmed oseb, ki izpolnjujejo predpisane pogoje za strokovne delavce po tem zakonu oziroma oseb v skladu s predpisi o veterinarstvu. Za pravilnost označitve živali odgovarja lastnik oziroma rejec živali, če opravlja označitev sam; če pa izbere za izvedbo označitve drugo osebo, odgovarja za pravilnost označitve ta oseba. Označitev kopitarjev opravlja rejska organizacija, ki je priznana za vodenje rodovniških knjig za kopitarje.

(3) Ministrstvo zagotavlja označevanje in vodi register domačih živali, razen registra kopitarjev, ki ga vodi rejska organizacija iz prejšnjega odstavka.

(4) Rejci so dolžni voditi predpisano hlevsko knjigo in druge predpisane zbirke podatkov ter sporočati podatke na predpisan način.

(5) Minister predpiše vrste domačih živali, ki morajo biti označene, načine označevanja ter vrste, vsebino in način vodenja registrov, hlevskih knjig in drugih zbirk podatkov.

24. člen **(zbirke podatkov v živinoreji)**

(1) Rejci živali, izvajalci javnih služb in organizacije v živinoreji po tem zakonu morajo voditi predpisane evidence, registre in druge zbirke podatkov, ki so povezane v informacijski sistem in mednarodne informacijske sisteme na področju živinoreje.

(2) Ministrstvo zagotavlja povezanost in dostop do drugih zbirk podatkov v kmetijstvu z zbirkami podatkov v živinoreji.

(3) Vodenje zbirk podatkov, ki jih po tem zakonu vzpostavijo in vodijo izvajalci javnih služb, se financira iz proračuna Republike Slovenije. Zbirke podatkov so last Republike Slovenije.

(4) Način zbiranja podatkov, uporabo zbranih podatkov in druge pogoje delovanja informacijskih sistemov ter natančnejše pogoje vodenja registrov, evidenc in drugih zbirk podatkov predpiše minister.

25. člen **(meritve lastnosti in druge zbirke)**

(1) Zbirke podatkov o meritvah proizvodnih in drugih lastnosti domačih živali, druge zbirke podatkov v živinoreji ter načine posredovanja podatkov s področja živinoreje predpiše minister ob upoštevanju postopkov in metod, ki jih določajo pristojne mednarodne organizacije s področja živinoreje, s katerimi sodeluje Republika Slovenija.

(2) Za vodenje in vzdrževanje zbirk podatkov po tem zakonu, lahko ministrstvo pridobiva in uporablja podatke po postopku in na način, ki ga določa zakon, ki ureja kmetijstvo.

(3) Dostop do zbirk podatkov iz prvega odstavka tega člena imajo za potrebe kmetijskega svetovanja tudi izvajalci javne službe na področju kmetijskega svetovanja. Medsebojna razmerja in obseg dostopa do zbirk podatkov se uredi s pogodbo med ministrstvom in izvajalcem javne službe na področju kmetijskega svetovanja.

26. člen **(uporaba zbirk podatkov)**

(1) Izvajalci javnih služb po tem zakonu pridobivajo in uporabljajo poleg zbirk podatkov iz 24. in 25. člena tega zakona tudi podatke, ki jih v okviru predpisanih zbirk podatkov vodi ministrstvo, drugi državni organi, javni zavodi in agencije, koncesionarji ter drugi pooblaščen organi in se nanašajo na:

- zemljiški kataster;
- kmetijska gospodarstva;
- zbirke statističnih podatkov v živinoreji;
- podatke v veterini in gozdarstvu;
- podatke o okolju, ki se nanašajo na kmetijstvo in živinorejo;
- register prostorskih enot;
- poslovni register Slovenije;
- register stavb;
- zemljiško knjigo;
- register stalnega prebivalstva;
- centralni register prebivalcev;
- temeljne topografske načrte, topografske karte, pregledne karte in digitalne ortofoto načrte;
- druge podatke v živinoreji.

(2) Neposreden dostop do informacijskih zbirk podatkov se omogoči v obsegu, ki je nujno potreben za izvajanje nalog javnih služb po tem zakonu in skladno s predpisi, ki urejajo varstvo osebnih podatkov, na način, ki ga predpiše minister.

(3) Upravljalci zbirk podatkov posredujejo izvajalcem javnih služb po tem zakonu podatke brezplačno, zaračunajo pa lahko neposredne materialne stroške za potrebne dodatne izvode.

27. člen **(kakovost živalskih proizvodov)**

(1) Načini reje, rejski programi in cilji, transport in zakol domačih živali in predelava živalskih proizvodov, namenjenih za prehrano ljudi, morajo omogočati čim boljše kakovost ter ekološko varno pridobivanje živalskih proizvodov. Lastnosti domačih živali za prirejo varnih in kakovostnih živalskih proizvodov se ugotavljajo s primerjalnimi testi.

(2) Način označevanja živalskih proizvodov z oznako, iz katere je razviden način reje, predpiše minister.

III. SONARAVNA ŽIVINOREJA

28. člen **(načini živinoreje)**

(1) Konvencionalna živinoreja so splošni načini reje domačih živali, ki dovoljujejo uporabo dovoljenih sistemov reje, oskrbe, krme in stimulatorjev prireje.

(2) Sonaravna živinoreja je okolju prijazna oblika kmetijske dejavnosti, ki jo je mogoče izvajati le na kmetijskih gospodarstvih z enako obliko sonaravne rastlinske pridelave. Sonaravna živinoreja se izvaja zlasti v naslednjih oblikah:

- integrirana živinoreja je reja živali na kmetijskem gospodarstvu ali v območju s ciljem maksimalne uravnoveženosti kroženja snovi na obratu ali v območju, tako da vnos snovi v krogotok ne sme preseči iznosa;
- ekološka (organska, biološka) živinoreja je reja živali, ki se izvaja pretežno po naravnih metodah in postopkih, ki jih določa zakon, ki ureja kmetijstvo;
- biološko dinamična živinoreja je reja živali z upoštevanjem ekološke živinoreje in ustreza zahtevam biodinamičnega kmetovanja, z upoštevanjem naravnih zakonitosti pri reji domačih živali;
- permakulturna živinoreja je reja živali, ki ustreza zahtevam permakulturnega kmetovanja tako, da se v celoti izvaja na kmetijskem gospodarstvu z zaprtim krogotokom snovi.

(3) Na podlagi vloge se kmetijsko gospodarstvo vpiše v evidenco pridelovalcev in predelovalcev ekoloških ali integriranih kmetijskih pridelkov, oziroma živil, ki jo vodijo organizacije za kontrolo kmetijskih pridelkov oziroma živil po zakonu, ki ureja kmetijstvo, ločeno po oblikah sonaravne živinoreje.

(4) Pogoje, ki jih morajo izpolnjevati kmetijska gospodarstva, da se lahko razvrstijo v posamezne oblike sonaravne živinoreje, način vpisa v evidenco ter metode in postopke izvajanja ekološke in drugih oblik sonaravne živinoreje predpiše minister.

IV. REJSKI PROGRAMI, SPREMINJANJE IN OHRANJANJE LASTNOSTI DOMAČIH ŽIVALI

29. člen (rejski programi)

(1) Rejske programe izvajajo organizacije v živinoreji po tem zakonu. Za vsako vrsto domačih živali oziroma pasmo je lahko eden ali več rejskih programov.

(2) Rejski program določa rejske cilje, velikost populacije, rejske metode in selekcijske programe, razvojne in raziskovalne strokovne naloge za potrebe povečanja učinkovitosti izvajanja programa, ukrepe za gospodarnejšo rejo domačih živali in za zagotavljanje širjenja genetskega napredka ter kakovosti živalskih proizvodov, letne programe uporabe posameznih plemenjakov in način objave podatkov ter opredeljuje pogoje za sodelovanje in uporabo storitev rejskega programa, v skladu z zootehniškimi standardi.

(3) Zootehniški standardi iz prejšnjega odstavka določajo zlasti pogoje za promet s plemenskim materialom, pogoje, postopek in način vodenja rodovniških knjig in registrov, vsebino zootehniških dokumentov, pogoje za sprejem živali za pleme, metode za spremljanje lastnosti in ocenjevanje genetskih vrednosti ter pogoje za priznavanje organizacij, ki sodelujejo v rejskem programu. Minister predpiše zootehniške standarde za vsako vrsto domačih živali.

(4) Rejski program, ki izpolnjuje pogoje po tem zakonu, potrdi minister z odločbo.

(5) Vloga za potrditev rejskega programa se vloži na ministrstvo hkrati z vlogo za priznanje rejske organizacije iz 90. člena tega zakona.

(6) Če vlagatelj ne želi, da se njegov program vključi v skupni temeljni rejski program, mora to posebej navesti v vlogi.

(7) Z odločbo iz 87. člena tega zakona o priznanju rejske organizacije minister potrdi tudi rejski program.

(8) Potrjen rejski program preneha veljati na podlagi odločbe ministra v naslednjih primerih:

- če se ugotovi bistvene kršitve ali pomanjkljivosti pri izvajanju potrjenega rejskega programa;
- s prenehanjem priznanja rejske organizacije.

30. člen (seleksijski program)

(1) Seleksijski program določa način preizkušanja, ocenjevanja, odbiranja domačih živali ter priznavanja in načrt uporabe plemenskih živali za doseg rejskih ciljev. Seleksijski program je obvezni sestavni del rejskega programa.

(2) Metode za napovedovanje plemenskih vrednosti in ocenjevanje plemenskih živali so obvezni sestavni del seleksijskega programa.

(3) Po potrditvi rejskega programa odloči o spremembi ali uporabi novih metod za napovedovanje plemenskih vrednosti in ocenjevanje plemenskih živali minister z odločbo na podlagi mnenja Sveta za živinorejo.

31. člen (pogoji za potrditev rejskega programa)

Rejski program se lahko potrdi, če poleg pogojev iz 29. in 30. člena tega zakona izpolnjuje še naslednje pogoje, in sicer:

- da je primeren za pospeševanje živinoreje v skladu z določbami tega zakona in se z njegovim izvajanjem dosegajo rejski cilji ter da je zagotovljena kontrola proizvodnosti ali delovne sposobnosti in drugih lastnosti domačih živali;
- da je zagotovljena dovolj velika populacija domačih živali za izvajanje programa;
- da je zagotovljeno ustrezno strokovno, tehnično in organizacijsko izvajanje programa;
- da so zagotovljeni ustrezno usposobljeni strokovni delavci;
- da določa izbrane metode in načini za preverjanje porekla plemenskih živali;
- da so plemenske živali, ki so vključene v program, označene na predpisan način tako, da je mogoče zagotoviti njihovo istovetnost;
- da je zagotovljeno vodenje vse predpisane rejske dokumentacije;
- da zagotavlja ohranjanje genetske variabilnosti in biotske raznovrstnosti v živinoreji;
- da zagotavlja izvajanje ukrepov, s katerimi se preprečuje nenačrtno parjenje v sorodstvu;
- da so zagotovljene genetske rezerve;
- da je zagotovljen sistem notranje kontrole nad ključnimi opravili izvajanja rejskega in seleksijskega programa.

32. člen (zootehniški dokumenti)

(1) Zootehniški dokumenti so predpisane listine o plemenskem materialu, ki jih kot storitev za živinorejo izdaja organizacija v živinoreji z njenega področja in območja delovanja, v skladu s potrjenim rejskim programom.

(2) Podrobnejšo vsebino, obliko in pogoje za izdajo zootehniških dokumentov predpiše minister.

33. člen **(skupni temeljni rejski program)**

(1) Za zagotavljanje genetske variabilnosti in splošnega napredka živinoreje in zaradi ohranjanja potrebnega števila plemenskih živali in drugega plemenskega materiala ima Republika Slovenija skupni temeljni rejski program (v nadaljnjem besedilu: STRP), s katerim se za pet let določi potrjene rejske programe, ki se izvajajo kot javna služba strokovnih nalog v živinoreji ter sredstva za izvedbo teh programov.

(2) Minister z odločbo po uradni dolžnosti na podlagi strokovnega mnenja Sveta za živinorejo določi potrjene rejske programe, ki se vključijo v STRP.

(3) V primeru, da za posamezno pasmo domačih živali, ki se vključijo v STRP, ni potrjenega rejskega programa, pripravi ustrezen rejski program ministrstvo in zagotovi njegovo izvedbo.

34. člen **(zagotavljanje izvajanja STRP)**

(1) Republika Slovenija mora zagotavljati neprekinjeno izvajanje STRP. Izvajalci tega programa morajo zagotavljati izvajanje programa na celotnem območju Republike Slovenije. Z določitvijo programa se določi tudi način financiranja izvedbe programa za obdobje njegove veljavnosti.

(2) Izvajalci STRP morajo zagotavljati načelo javnosti in dostopnosti do rezultatov programa. O izvajanju STRP morajo izvajalci letno poročati ministrstvu. Zaradi obveščanja in osveščanja javnosti izvajalci STRP potrjene rejske programe in rezultate izvajanja programov javno objavijo.

35. člen **(posebni ukrepi)**

Zaradi gospodarskega in nacionalnega pomena, ki ga ima živinoreja v Republiki Sloveniji, povečevanja konkurenčnosti s pomočjo izboljševanja genetskih vrednosti populacij domačih živali, zagotavljanja biotske raznovrstnosti v živinoreji in zagotavljanja primerljive kakovosti plemenskih živali in drugega plemenskega materiala mora ministrstvo zagotoviti nadzor nad izvajanjem rejskih programov. V primeru, da so kljub izvajanju tega zakona ogroženi njegovi nameni in cilji ali da so ti nameni in cilji ogroženi zaradi izrednih in nepredvidenih dogodkov, mora ministrstvo sprejeti oziroma predlagati posebne ukrepe za uresničevanje ciljev in namenov iz tega zakona.

36. člen **(rodovniška knjiga)**

(1) Priznana rejska organizacija vodi za posamezno vrsto in pasmo rodovniško knjigo, v katero vpiše vsako plemensko žival, ki izpolnjuje predpisane pogoje.

(2) Rodovniška knjiga je glede na poreklo in značilnosti domačih živali razdeljena na glavne in dodatne dele.

(3) Pri čistopasemskih kopitarjih in za avtohtone pasme se vodi tudi izvorna rodovniška knjiga za posamezne pasme. Za avtohtone slovenske pasme kopitarjev vodi izvorno rodovniško knjigo o izvoru pasme rejska organizacija, ki je z odločbo ministra priznana na območju Republike Slovenije.

(4) Minister predpiše podrobnejše pogoje za vpis domačih živali v rodovniško knjigo ter obliko in vsebino rodovniške knjige.

37. člen (plemenske živali)

(1) Kot plemenske živali se lahko opredelijo le tiste domače živali, ki so v času spolne zrelosti sposobne za razmnoževanje in izpolnjujejo predpisane pogoje ter pogoje iz potrjenih rejskih programov ter so namenjene razmnoževanju.

(2) Plemenske živali morajo biti označene na predpisan način, imeti morajo poznano poreklo, vpisane morajo biti v rodovniško knjigo in zanje se mora voditi predpisana rejska dokumentacija. Izpolnjevati morajo pogoje za odbiro za pleme na posameznih stopnjah selekcije v skladu z rejskimi programi.

(3) Minister predpiše pogoje za sprejem plemenskih živali za pleme.

38. člen (druge plemenske živali)

(1) Ne glede na določbo prvega odstavka prejšnjega člena se kot plemenske opredelijo tudi druge domače živali, če je to potrebno zaradi ohranitve pasme, linije, testiranja in drugih utemeljenih razlogov.

(2) O odstopu od predpisanih pogojev za plemenske živali iz prejšnjega odstavka odloči minister z odločbo na podlagi vloge rejca ali priznane organizacije po tem zakonu.

39. člen (poreklo plemenskih živali)

(1) Za vsako plemensko žival ali drug plemenski material mora biti znano poreklo.

(2) Poreklo plemenskih živali je lahko popolno ali delno. Za popolno poreklo se šteje poreklo, za katerega sta poznani dve ali več generacij prednikov, kar je določeno v rejskem programu.

(3) Za delno poreklo se šteje poreklo, za katerega ni mogoče zagotavljati poznavanja prednikov po prejšnjem odstavku v celoti. Minimalni delež znanega porekla v takem primeru določa rejski program.

(4) Določbe prejšnjih odstavkov ne veljajo za ribe in čebele. Minister predpiše način določanja porekla za ribe in čebele.

(5) Podrobnejše pogoje za popolno in delno poreklo ter metode in načine preverjanja porekla predpiše minister.

40. člen

(kakovostni razredi plemenskih živali)

(1) Za potrebe vpisa v rodovniško knjigo, zaradi primerljivosti plemenskega materiala v prometu, zaradi izvajanja rejskih programov in drugih potreb pri reji mora biti vsaka plemenska žival ocenjena in razvrščena v ustrezni kakovostni razred.

(2) Postopke in načine razvrščanja v kakovostne razrede določa rejski program.

41. člen (priznavanje novih pasem in linij domačih živali)

(1) Pasma je fenotipična ali geografska podvrsta domačih živali, za katero je značilna frekvenca genov, ki jih loči od ostalih živali iste vrste.

(2) Linija je skupina domačih živali, ki imajo eno ali več skupnih lastnosti, po katerih se razlikujejo od drugih domačih živali iste pasme.

(3) Nove pasme in linije domačih živali, ki nastanejo na območju Republike Slovenije, prizna minister z odločbo na predlog rejske organizacije.

(4) Minister predpiše podrobnejše pogoje za priznavanje novih pasem in linij domačih živali.

42. člen (primerjalno preverjanje novih pasem, provenienc, linij in uvoženih plemenskih živali)

Za vključevanje novih pasem, provenienc, linij in uvoženih plemenskih živali v potrjen rejski program mora biti opravljeno primerjalno preverjanje določenih lastnosti v skladu s potrjenim rejskim programom.

43. člen (plemenjaki)

(1) Odobrene pripustne postaje in odobrena osemenjevalna središča lahko uporabljajo le odbrane plemenjake, za katere je z izdanimi zootehniškimi dokumenti o priznavanju plemenjakov dovoljena njihova raba.

(2) Določbe prejšnjega odstavka veljajo tudi za rejce živali, ki razmnožujejo plemenske živali.

(3) S potrjenim rejskim programom se določi pogoje in način uporabe ter obdobje priznavanja plemenjakov.

(4) V izjemnih primerih, ko je ogroženo razmnoževanje domačih živali, lahko minister dovoli odstopanje od določb prvega odstavka tega člena.

(5) S potrjenimi rejskimi programi mora biti zagotovljeno zadostno število plemenjakov oziroma zadostno število doz živalskega semena v skladu z letnim programom uporabe posameznih plemenjakov.

(6) Republika Slovenija zagotavlja sredstva za sofinanciranje reje zadostnega števila plemenjakov v skladu s STRP.

44. člen (živalsko seme)

(1) Živalsko seme (v nadaljnjem besedilu: seme) je dovoljeno dajati v promet in uporabljati le, če so izpolnjeni zlasti naslednji pogoji:

- da je pridobljeno in skladiščeno v odobrenem osemenjevalnem središču;
- da je pridobljeno od plemenjakov, ki imajo zootehniški dokument o priznavanju iz prejšnjega člena;
- da je označeno na predpisan način in se zanj vodi ter ga spremlja predpisana rejska dokumentacija;
- da ustreza predpisanim pogojem kakovosti in zdravstvene ustreznosti;
- da promet s semenom opravlja odobreno osemenjevalno središče;
- da izpolnjuje druge predpisane zootehniške pogoje.

(2) Pri posameznih vrstah domačih živali je dovoljena tudi uporaba mešanega semena. Vrste domačih živali in način uporabe mešanega semena predpiše minister.

(3) Določbe prvega in drugega odstavka tega člena se ne uporabljajo za seme rib, kuncev, perutnine in čebel.

(4) Natančnejše pogoje iz prvega odstavka tega člena predpiše minister.

45. člen (živalske jajčne celice in zarodki)

(1) Živalske jajčne celice in zarodke (v nadaljnjem besedilu: jajčne celice in zarodki) je dovoljeno uporabljati samo, če:

- so pridobljeni in skladiščeni na predpisan način v odobreni organizaciji za zbiranje, pridobivanje in presajanje zarodkov;
- izvirajo od plemenskih živali, ki izpolnjujejo pogoje za pridobivanje jajčnih celic in zarodkov, v skladu z rejskim programom;
- so označeni na predpisan način, če pa se nahajajo v živali prejemnici, mora biti ta označena v skladu s predpisi;
- jih spremlja predpisana rejska dokumentacija;
- so kakovostni in zdravstveno ustrezni.

(2) Določbe tega člena se ne nanašajo na ikre, valilna jajca perutnine in čebele.

(3) Natančnejše pogoje iz prvega odstavka tega člena predpiše minister.

46. člen (poseg v dednino in transgene domače živali)

(1) Poseg v dednino domačih živali z metodami genske tehnologije je dovoljen le v raziskovalne namene v zaprtih, za tovrstne raziskave opremljenih objektih, ob predhodni pridobitvi dovoljenja za izvedbo tovrstne raziskave, ki ga izda minister, če zakon ne določa drugače.

(2) Komerzialna uporaba transgenih domačih živali je dovoljena le pod pogoji in po postopku, ki ga določa zakon.

47. člen (biološki in genski testi)

(1) Biološki in genski testi se uporabljajo za zbiranje informacij v podporo selekcijskim odločitvam, za ohranjanje avtohtonih pasem ter v programih zagotavljanja biotske raznovrstnosti domačih živali. Genski testi se izvajajo po načelih dobre laboratorijske prakse v laboratorijih, ki so pooblaščen za izvajanje tovrstne dejavnosti.

(2) Biološki in genski testi morajo zagotavljati mednarodno primerljivost metod in dobljenih rezultatov.

48. člen (testne postaje)

(1) Testne postaje izvajajo merjenje lastnosti domačih živali za potrebe rejskih programov in za druga testiranja po tem zakonu. Naloge testne postaje opravlja pravna ali fizična oseba, ki izpolnjuje predpisane pogoje glede objektov, opreme in kadrov. Izpolnjevanje pogojev ugotovi minister z odločbo o odobritvi testne postaje. Odločba se izda za dobo petih let.

(2) Postopki in načini testiranja pri posameznih vrstah domačih živali ter primerjalni testi se izvajajo v skladu z rejskimi programi na predpisan način in morajo zagotoviti mednarodno primerljivost.

(3) Obdelavo podatkov merjenj in testiranj ter izračunavanje in objavo rezultatov opravi odobrena testna postaja ali druga organizacija v živinoreji v skladu z rejskim programom. Ime strokovnega delavca, odgovornega za izračunavanje in objavo rezultatov, mora biti navedeno v odločbi o priznanju oziroma odobritvi organizacije v živinoreji.

(4) Ministrstvo vodi register testnih postaj in opravlja nadzor nad njihovim delovanjem.

(5) Minister predpiše pogoje za odobritev testne postaje, postopke in načine testiranja ter način vpisa testne postaje v register.

49. člen (ugotavljanje delovnih sposobnosti kopitarjev na tekmovanjih)

(1) Za napovedovanje genetskih vrednosti kopitarjev se poleg drugih podatkov uporabljajo tudi podatki, pridobljeni na tekmovanjih, ki so organizirana na predpisan način.

(2) Metode merjenja delovnih sposobnosti kopitarjev na tekmovanjih in način uporabe podatkov s tekmovanj pri napovedi plemenskih vrednosti predpiše minister.

(3) Naloge zbiranja podatkov na tekmovanjih iz prvega odstavka tega člena opravljajo odobrene organizacije za zbiranje podatkov na tekmovanjih s kopitarji, če imajo ustrezno opremo in usposobljen kader za merjenje in obdelavo podatkov. Izpolnjevanje pogojev ugotovi minister z odločbo za dobo petih let. Minister podrobneje predpiše pogoje glede kadrov in opreme.

(4) Odobrene organizacije zbrane podatke posredujejo izvajalcem potrjenega rejskega programa.

(5) Organizacije, ki organizirajo tekmovanja s kopitarji, morajo zagotavljati nediskriminatoren način udeležbe na konjeniških tekmovanjih, razen v naslednjih primerih:

- če gre za tekmovanja s kopitarji, registriranimi v določeni rodovniški knjigi, z namenom izboljševanja pasme;

- če gre za regionalna tekmovanja, namenjena selekciji kopitarjev;
- če gre za zgodovinske ali tradicionalne prireditve.

V. PRENOS SELEKCIJSKIH DOSEŽKOV V REJO DOMAČIH ŽIVALI

50. člen **(širjenje genetskega napredka)**

(1) Ministrstvo in priznane rejske organizacije morajo redno spremljati širjenje genetskega napredka v populacijah domačih živali.

(2) Širjenje genetskega napredka se spodbuja s sofinanciranjem reje visoko kakovostnih plemenjakov in programov za genetsko izboljšanje populacij ter s financiranjem in sofinanciranjem nalog, s katerimi se podpira vzdrževanje in izboljšanje genetske kakovosti domačih živali v Republiki Sloveniji.

51. člen **(napovedovanje genetske vrednosti)**

(1) Napovedovanje genetske vrednosti domačih živali se opravlja v skladu z rejskim programom, ki določa tudi metode in postopke za napovedovanje plemenske vrednosti.

(2) Metode za napovedovanje genetskih vrednosti morajo biti znanstveno sprejemljive in v skladu z uveljavljenimi zootehniškimi metodami. Vsakokratna napoved genetskih vrednosti se uporablja pri razvrščanju plemenskih živali v kakovostne razrede.

(3) Merjenja lastnosti in postopki za napovedovanje genetskih vrednosti morajo biti primerljivi s postopki in metodami, ki jih določajo pristojne mednarodne organizacije, s katerimi sodeluje Republika Slovenija.

(4) Metode in postopke za merjenje lastnosti in napovedovanje genetske vrednosti predpiše minister.

52. člen **(ocenjevanje in odbira plemenskih živali)**

(1) Uporaba plemenskih živali za razmnoževanje je dovoljena, če so te živali predhodno ocenjene in odbrane kot plemenske živali, plemenjaki pa morajo imeti tudi zootehniški dokument o priznavanju v skladu z rejskim programom.

(2) Podrobnejše pogoje za odbiro, ocenjevanje in priznavanje plemenskih živali predpiše minister.

53. člen **(preizkusi proizvodnih lastnosti in napovedovanje genetske vrednosti)**

(1) Preizkuse proizvodnih lastnosti in napovedovanje genetske vrednosti plemenskih živali opravlja organizacija v živinoreji po tem zakonu.

(2) Preizkusi proizvodnih lastnosti in napovedi genetske vrednosti v drugih državah so priznani v Republiki Sloveniji, če so rezultati teh preizkusov in napovedi doseženi z najmanj enako stopnjo natančnosti in so medsebojno primerljivi. To ugotovi minister z odločbo potem, ko si pridobi mnenje Sveta za živilorejo.

54. člen **(razmnoževanje domačih živali)**

(1) Razmnoževanje domačih živali po tem zakonu je zootehniško opravilo in se lahko izvaja z osemenjevanjem ali naravno s pripustom oziroma parjenjem.

(2) Vsakdo, ki izvaja razmnoževanje domačih živali, mora ne glede na način razmnoževanja voditi predpisane evidence oziroma izdati predpisano rejsko dokumentacijo v skladu s tem zakonom in drugimi predpisi, razmnoževanje plemenskih živali pa izvajati v skladu z rejskim programom.

(3) Natančnejše pogoje za izvajanje razmnoževanja domačih živali predpiše minister.

55. člen **(nesorodstveno razmnoževanje)**

(1) Rejski programi morajo zagotavljati nesorodstveno razmnoževanje tako, da pri tem upoštevajo največji dovoljeni koeficient sorodstva, ki je določen s selekcijskim programom za posamezno vrsto in da se preprečuje poslabšanje vitalnosti, rasti, sposobnosti preživetja, plodnosti in drugih lastnosti domačih živali v zaporednih generacijah kot posledica parjenja v sorodstvu.

(2) Ne glede na prejšnji odstavek se parjenje v sorodstvu lahko dovoli za raziskovalne namene. Registrirana raziskovalna ustanova vloži na ministrstvo obrazloženo pisno vlogo, v kateri natančneje predstavi raziskavo in njen namen. O vlogi odloči minister z odločbo.

(3) Minister lahko v izjemnih primerih (ogroženost pasme, izbruh bolezni in podobno) dovoli parjenje v sorodstvu.

56. člen **(razmnoževanje domačih živali na kmetijskem gospodarstvu)**

(1) Osebe, ki se na kmetijskem gospodarstvu ukvarjajo z rejo, lahko pod pogoji, ki jih določa ta zakon, izvajajo razmnoževanje samo tistih domačih živalih, ki so vpisane v register domačih živali tega kmetijskega gospodarstva, če ta zakon ne določa drugače.

(2) Na oddaljenih in hribovitih območjih, kjer bi bilo osemenjevanje, ki ga izvajajo koncesionarji, oteženo zaradi utemeljenih razlogov, lahko tudi oseba iz prejšnjega odstavka, ki izpolnjuje predpisane pogoje, izvaja osemenjevanje domačih živali, ki niso vpisane v register kmetijskega gospodarstva, katerega član je.

(3) Osemenjevanje domačih živali po tem členu se ne šteje za dejavnost osemenjevanja.

(4) Podrobnejše pogoje in postopke izvajanja razmnoževanja domačih živali iz prvega odstavka tega člena in območja iz drugega odstavka tega člena predpiše minister.

57. člen (dejavnost osemenjevanja)

(1) Dejavnost osemenjevanja po tem zakonu se šteje kot storitev za živinorejo in se opravlja kot javna služba strokovnih nalog v živinoreji.

(2) Dejavnost osemenjevanja po tem zakonu lahko opravlja pravna ali fizična oseba, če izpolnjuje naslednje pogoje:

- ima ustrezne prostore, kadre in opremo;
- zagotavlja osemenjevanje najmanj 360 dni v letu;
- ima sklenjeno dolgoročno pogodbo z enim ali več odobrenimi osemenjevalnimi središči za določeno delovno področje.

- (3) V času opravljanja dejavnosti osemenjevanja mora izvajalec:
- uporabljati seme, ki izpolnjuje vse pogoje iz 44. člena tega zakona in v celoti izvajati določila dolgoročne pogodbe z odobrenim osemenjevalnim središčem za določeno delovno področje;
  - izpolnjevati program osemenjevanja v skladu s selekcijskim in rejским programom;
  - izpolnjevati, voditi in dostavljati vso predpisano rejško dokumentacijo;
  - dosegati predpisane minimalne rezultate osemenjevanja;
  - posredovati in uporabljati podatke, ki se vodijo v predpisanih zbirkah podatkov;
  - izvajati osemenjevanje po predpisanem ceniku v skladu z 81. členom tega zakona;
  - izpolnjevati določila odločbe in pogodbe o opravljanju dejavnosti osemenjevanja.

(4) Določbe tega člena, razen prve in druge alineje drugega odstavka, se uporabljajo tudi za veterinarske organizacije, ki že izvajajo dejavnost osemenjevanja na podlagi koncesije, pridobljene na podlagi zakona, ki ureja veterinarstvo.

(5) Podrobnejše pogoje za opravljanje dejavnosti osemenjevanja predpiše minister.

58. člen (izvajanje osemenjevanja)

(1) Fizične osebe, ki izvajajo osemenjevanje, morajo biti strokovno usposobljene in izpolnjevati predpisane pogoje. Vpisane morajo biti v register izvajalcev osemenjevanja.

(2) Fizične osebe iz prejšnjega odstavka so lahko veterinarji po zakonu, ki ureja veterinarstvo, osebe, ki so zaposlene ali delajo pri rejcu ali osebe, ki opravljajo naloge in opravila s področja razmnoževanja domačih živali oziroma druge naloge in opravila s področja reje in osebe iz 56. člena tega zakona.

(3) Fizične osebe iz prejšnjega odstavka, razen veterinarjev, se štejejo za imetnike živali po zakonu, ki ureja veterinarstvo. Te osebe pridobijo koncesijo za osemenjevanje po zakonu, ki ureja veterinarstvo, brez javnega razpisa.

(4) Vsi izvajalci osemenjevanja, razen veterinarjev, morajo pridobiti potrdilo o strokovni usposobljenosti za izvajanje osemenjevanja po tem zakonu.

(5) Register fizičnih oseb, ki izvajajo osemenjevanje, vzpostavi in vodi ministrstvo. Izvajalci osemenjevanja ne smejo nalog izvajanja osemenjevanja prenesti na druge osebe.

(6) Strokovno usposobljenost za izvajanje osemenjevanja po tem zakonu si fizične osebe iz drugega odstavka tega člena pridobijo na organiziranih oblikah usposabljanja, za katere ministrstvo potrdi program in izvajalca.

(7) Minister predpiše vsebino in način usposabljanja po prejšnjem odstavku ter vsebino in način vodenja registra iz prvega odstavka tega člena.

59. člen (izjeme)

Določbe 57. in 58. člena tega zakona se ne uporabljajo za perutnino, kunce, čebele, ribe in druge vrste domačih živali iz tretjega odstavka 1. člena tega zakona.

60. člen (pripustna postaja)

(1) Pripustna postaja je kmetijsko gospodarstvo, kjer redijo plemenjake za razmnoževanje in z njimi opravljajo pripuščanje domačih živali, ki so vpisane v registre drugih kmetijskih gospodarstev. Na pripustni postaji se lahko opravlja tudi pripust domačih živali, ki so vpisane v register tega kmetijskega gospodarstva.

- (2) Za pripustno postajo se ne šteje kmetijsko gospodarstvo:
- na katerem se opravlja pripuščanje zgolj domačih živali, ki so vpisane v register tega kmetijskega gospodarstva;
  - na katerem se izvaja haremski pripust v skupni čredi na pašniku, čeprav so domače živali z različnih kmetijskih gospodarstev.

(3) Pripustna postaja mora izpolnjevati predpisane pogoje glede objektov, kadrov, opreme in plemenjakov, ki se uporabljajo na pripustni postaji, kar ugotovi na podlagi vloge kmetijskega gospodarstva pristojna upravna enota z odločbo o odobritvi, na podlagi katere se pripustna postaja vpiše v register pripustnih postaj, ki ga vodi ministrstvo. Odločba se izda za dobo petih let.

(4) Ne glede na določbo prvega odstavka tega člena izda minister za posameznega plemenjaka odločbo, s katero, v skladu z veterinarskimi predpisi, dovoli odvzem semena in njegovo uporabo tudi na določeni pripustni postaji:

- na vlogo lastnika oziroma imetnika plemenjaka, če bi bilo zaradi varstva plemenjaka z visoko plemensko vrednostjo to nujno potrebno;
- na predlog izvajalca javne službe nalog genske banke v živinoreji, če je to potrebno zaradi varovanja genetskih rezerv.

(5) Odločba iz prejšnjega odstavka se vroči tudi odobrenemu osemenjevalnemu središču, v katerega delovno področje in območje delovanja spada pripustna postaja.

(6) Pogoje glede objektov, kadrov in opreme ter druge pogoje za vpis v register in delovanje pripustne postaje predpiše minister.

61. člen (osemenjevalna središča, vzrejališča plemenskih ribjih jat, vzrejališča čebeljih matic)

(1) Odobreno osemenjevalno središče je organizacija, ki izpolnjuje predpisane pogoje glede prostorov, kadrov in opreme, in:

- redi potrebno število plemenjakov za pridobivanje in promet s semenom za potrebe enega ali več potrjenih rejskih programov;
- je vpisano v register osemenjevalnih središč v skladu s predpisi, ki urejajo veterinarstvo.

(2) V odobrenem osemenjevalnem središču so lahko le plemenjaki, ki so odbrani v skladu z rejskim programom, imajo zootehniški dokument o priznavanju plemenjaka z namenom uporabe za osemenjevanje ter znano poreklo.

(3) Odobreno osemenjevalno središče mora v skladu z rejskim programom izvajati rejske ukrepe, ki se nanašajo zlasti na:

- preprečevanje negativnih posledic razmnoževanja v sorodstvu;
- namensko razmnoževanje;
- program osemenjevanja;
- plodnost plemenjakov;
- izkoriščanje heterozisa;
- biotsko raznovrstnost v živinoreji;
- genetsko variabilnost.

(4) Odobreno osemenjevalno središče je dolžno voditi predpisano dokumentacijo o plemenjaki, o pridobivanju semena in evidenco o prometu s semenom iz lastne proizvodnje in iz drugih odobrenih osemenjevalnih središč ter letno poročati ministrstvu na način, ki ga predpiše minister.

(5) Pravne in fizične osebe, ki uporabljajo seme iz odobrenega osemenjevalnega središča, so temu dolžne posredovati predpisane podatke o uporabi semena, ločeno po posamezni fizični osebi, ki izvaja osemenjevanje.

(6) Odobreno osemenjevalno središče na podlagi prejetih podatkov iz prejšnjega odstavka spremlja in analizira delo in uspešnost posameznih fizičnih oseb, ki izvajajo osemenjevanje. Uspešnost dela se ugotavlja zlasti na podlagi doseženih rezultatov posamezne fizične osebe, ki izvaja osemenjevanje v primerjavi s povprečnim doseganjem rezultatov osemenjevanja po posamezni pasmi domačih živali v Republiki Sloveniji. O ugotovljenih rezultatih mora obveščati ministrstvo. V primeru ugotovljenih nepravilnosti pri izvajanju osemenjevanja je odobreno osemenjevalno središče dolžno o tem pisno obvestiti kmetijsko in veterinarsko inšpekcijo, najkasneje v osmih dneh od dneva ugotovitve nepravilnosti.

(7) Za odobreno osemenjevalno središče se po tem zakonu ne šteje kmetijsko gospodarstvo, na katerem rejec za potrebe osemenjevanja domačih živali, vpisanih v register tega kmetijskega gospodarstva, pridobiva in neposredno uporablja seme plemenjakov, vpisanih v isti register.

(8) Odobreno vzrejališče plemenskih ribjih jat oziroma čebeljih matic je organizacija za vzrejo in promet s plemenskim materialom v skladu z rejskim programom za tisto vrsto in pasmo plemenskih živali.

(9) Zaradi nadzora nad parjenjem čebeljih matic veljajo posebni pogoji prometa in drugih premikov čebel in čebeljega plemenskega materiala v varovalnem pasu okoli odobrenega vzrejališča čebeljih matic.

(10) Velikost varovalnega pasu in posebne pogoje iz prejšnjega odstavka predpiše minister.

62. člen
(postopek odobritve osemenjevalnega središča, vzrejališča plemenskih ribjih jat in vzrejališča čebeljih matic)

(1) Osemenjevalno središče, vzrejališče plemenskih ribjih jat in vzrejališče čebeljih matic mora pred začetkom obratovanja izpolniti predpisane veterinarske pogoje ter pogoje glede plemenjakov, objektov, kadrov in opreme po tem zakonu, kar ugotovi na podlagi vloge minister z odločbo. V odločbi o odobritvi se določi tudi delovno področje, v odločbi o odobritvi odobrenega osemenjevalnega središča pa tudi območje delovanja. Odločbo se izda za dobo petih let.

(2) Odobrena osemenjevalna središča, odobrena vzrejališča plemenskih ribjih jat in odobrena vzrejališča čebeljih matic se na podlagi odločbe iz prejšnjega odstavka vpišejo v evidenco, ki jo vodi ministrstvo.

(3) Minister predpiše podrobnejše pogoje glede plemenjakov, objektov, kadrov, opreme ter glede vsebine in vodenja evidence iz tega člena.

63. člen (promet s semenom)

(1) Promet s semenom do izvajalcev dejavnosti osemenjevanja je dovoljen le preko odobrenih osemenjevalnih središč, če ta zakon ne določa drugače.

(2) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka lahko izvajalci osemenjevanja iz 56. člena tega zakona nabavijo seme v odobrenem osemenjevalnem središču ali pri izvajalcu dejavnosti osemenjevanja.

(3) Medsebojna razmerja med izvajalci iz prvega in drugega odstavka tega člena ter odobrenimi osemenjevalnimi središči glede prometa s semenom se uredijo s pogodbo.

64. člen (promet s semenom med odobrenimi osemenjevalnimi središči)

(1) Na območju Republike Slovenije lahko promet s semenom poteka le preko osemenjevalnih središč, ki so odobrena za določeno delovno področje. Če osemenjevalnega središča z določenim delovnim področjem na območju Republike Slovenije ni, lahko promet s semenom poteka preko drugega odobrenega osemenjevalnega središča.

(2) Odobreno osemenjevalno središče ne sme omejevati prometa s semenom, ki je bilo pridobljeno v drugem odobrenem osemenjevalnem središču, če to seme izpolnjuje predpisane pogoje.

65. člen (pridobivanje in presajanje zarodkov)

(1) Pridobivanje in presajanje zarodkov lahko izvaja organizacija za pridobivanje, pripravo, shranjevanje, presajanje in promet z zarodki, če je vpisana v register organizacij za presajanje zarodkov v skladu z zakonom, ki ureja veterinarstvo, in če izpolnjuje predpisane pogoje glede objektov, prostorov in opreme ter kadrov, kar ugotovi na podlagi vloge minister z odločbo.

(2) Podrobnejše pogoje iz prejšnjega odstavka predpiše minister.

66. člen **(ohranjanje genetske variabilnosti)**

(1) Republika Slovenija zagotavlja in vzdržuje genetske rezerve za posamezne vrste, pasme in linije domačih živali v obliki minimalnega števila domačih živali, doz semena, jajčnih celic ali zarodkov.

(2) Zaradi ohranjanja pasem oziroma linij ter zaradi zagotavljanja zadostne prireje živalskih proizvodov morajo rejski programi zagotavljati genetsko variabilnost domačih živali.

(3) Minister predpiše obseg genetskih rezerv ter način in postopek zagotavljanja in vzdrževanja genetskih rezerv iz prvega odstavka tega člena.

(4) Sredstva za namene iz tega člena se zagotovijo iz proračuna Republike Slovenije.

67. člen **(biotska raznovrstnost v živinoreji)**

(1) Biotsko raznovrstnost v živinoreji predstavljajo vse pasme domačih živali v Republiki Sloveniji.

(2) Varstvo biotske raznovrstnosti v živinoreji se izvaja kot javna služba nalog genske banke v živinoreji v skladu s programom, ki ga sprejme minister za obdobje sedmih let.

(3) Program varstva biotske raznovrstnosti v živinoreji obsega oceno stanja ter določa cilje in usmeritve za:

- ohranjanje vseh pasem domačih živali, ki se redijo na območju Republike Slovenije, s posebnim poudarkom na avtohtonih pasmah v avtohtonem okolju;
- ohranjanje pasem domačih živali izven okolja, v katerem so nastale (ex situ ohranjanje), oziroma v okolju, kjer so nastale (in situ ohranjanje) za vsako pasmo domačih živali;
- ustanavljanje in delovanje genskih bank v živinoreji;
- izpolnjevanje mednarodnih obveznosti;
- vzgojo in usposabljanje na področju ohranjanja biotske raznovrstnosti v živinoreji;
- ozaveščanje javnosti o pomenu ohranjanja biotske raznovrstnosti v živinoreji;
- povezovanje z drugimi programi na področju kmetijstva.

(4) Program iz prejšnjega odstavka opredeljuje tudi predvidene finančne vire za izvajanje varstva biotske raznovrstnosti v živinoreji, kot so: sredstva za izvajanje strokovnih nalog, neposredna plačila in druge podpore rejcem in imetnikom živali ter fizičnim in pravnim osebam, ki izvajajo ohranjanje genetskih rezerv v živinoreji.

68. člen **(avtohtone pasme)**

(1) Avtohtone pasme so pod posebnim varstvom države.

(2) Avtohtone pasme po vrstah domačih živali so:

- konji: lipicanski konj, posavski konj, slovenski hladnokrvni konj;
- govedo: cikasto govedo;
- ovce: bovška ovca, istrska pramenka - istrijanka, belokranjska pramenka, jezersko solčavska ovca;
- koze: drežniška koza;

- prašič: krškopoljski prašič;
- kokoši: štajerska kokoš;
- ribe: soška postrv;
- čebele: kranjska čebela (*Apis Mellifera carnica*);
- psi: kraški ovčar, posavski gonič, kratkodlaki istrski gonič, resasti istrski gonič in slovenski planinski gonič.

(3) Poleg avtohtonih pasem iz prejšnjega odstavka se kot avtohtone štejejo tudi tiste pasme domačih živali, ki jih prizna minister z odločbo na podlagi vloge priznane organizacije. Vlogi mora biti priložen strokovni elaborat, ki ga na stroške vlagatelja pripravi izvajalec javne službe nalog genske banke v živinoreji. O vlogi poda mnenje Svet za živinorejo.

(4) Avtohtone pasme se vpišejo v register avtohtonih pasem, ki ga vodi ministrstvo. Ime in avtohtono pasmo Republika Slovenija v skladu z ratificiranimi mednarodnimi pogodbami in sporazumi tudi mednarodno zavaruje.

(5) Minister predpiše za avtohtone pasme natančnejše pogoje glede reje in prometa ter vsebino in način vodenja registra avtohtonih pasem.

69. člen **(spremljanje in analiziranje biotske raznovrstnosti v živinoreji)**

(1) Monitoring biotske raznovrstnosti v živinoreji je sistematično spremljanje in analiziranje stanja biotske raznovrstnosti in se opravlja kot javna služba nalog genske banke v živinoreji.

(2) Način izvajanja monitoringa biotske raznovrstnosti v živinoreji predpiše minister.

70. člen **(posebno varstvo avtohtone pasme čebel *Apis Mellifera carnica*)**

(1) Zaradi varovanja obstoja avtohtone kranjske čebele na območju Republike Slovenije nista dovoljeni reja in promet s plemenskim materialom drugih pasem čebel.

(2) Na območju Republike Slovenije so reja, paša, premiki in promet s čebelami in drugim čebeljim plemenskim materialom kranjske čebele dovoljeni le v skladu s predpisi, ki urejajo zdravstveno varstvo čebel, ter v skladu s tem zakonom.

(3) Natančnejše pogoje glede reje, paše, premikov in prometa s čebelami in drugim čebeljim plemenskim materialom kranjske čebele predpiše minister.

VII. PRISTOJNOSTI MINISTRSTVA IN UPRAVNIH ENOT, NALOGE JAVNIH SLUŽB IN DRUGE STROKOVNE NALOGE V ŽIVINOREJI

1. Pristojnosti ministrstva in upravnih enot

71. člen **(pristojni organ)**

(1) Pristojni organ za živinorejo je ministrstvo.

(2) Ministrstvo opravlja naslednje upravne in druge naloge iz tega zakona:

- vodi postopke priznavanja in odobritve organizacij v živinoreji po tem zakonu;
- opravlja strokovni nadzor;
- daje mnenje v postopku sprejemanja prostorskih izvedbenih aktov iz 8. člena tega zakona;
- predpisuje pogoje za priznavanje in odobritev organizacij v živinoreji po tem zakonu;
- objavlja priznane in odobrene organizacije v živinoreji po tem zakonu, z navedbo področja in območja njihovega delovanja;
- odloča o pritožbah zoper odločbe upravnih enot;
- izdaja predhodno soglasje k projektni dokumentaciji za izdajo dovoljenja za gradnjo ali rekonstrukcijo velikih obratov;
- zagotavlja povezanost in dostop do zbirke podatkov po tem zakonu v skladu z veljavnimi predpisi;
- vodi zbirke podatkov po tem zakonu;
- potrjuje programe in izvajalce programov strokovnega izpopolnjevanja;
- opravlja druge naloge iz tega zakona in izdaja predpise za izvajanje tega zakona.

(3) V izrednem ali vojnem stanju, ob naravnih ali drugih nesrečah, ki ogrozijo ohranitev plemenskega materiala, ki je potreben za minimalno zagotavljanje razmnoževanja domačih živali ali če je v večjem obsegu ogrožena biotska raznovrstnost domačih živali v Republiki Sloveniji, sme minister naložiti rejskim organizacijam in rejcem ter drugim priznanim in odobrenim organizacijam iz tega zakona posebne strokovne in druge naloge, s katerimi se prepreči takšna ogroženost.

(4) Upravne enote izdajajo odločbe iz 60. člena tega zakona.

2. Javna služba

72. člen (izvajanje javnih služb)

(1) Naloge, ki se izvajajo kot javna služba po tem zakonu, lahko izvajajo fizične osebe ali pravne osebe javnega ali zasebnega prava v oblikah, kot so določene v zakonih, ki urejajo javne službe, druge osebe javnega prava in priznane ali odobrene organizacije v živinoreji po tem zakonu.

(2) Način in pogoje izvajanja javnih služb po tem zakonu predpiše Vlada Republike Slovenije.

(3) Izvajalci rejskih programov, vključenih v STRP, izvajajo javno službo na podlagi podeljene koncesije.

73. člen (koncesije)

(1) Minister podeli koncesije za opravljanje javne službe po tem zakonu izvajalcem na podlagi javnih razpisov, ki se objavijo v Uradnem listu Republike Slovenije.

(2) Javni razpis iz prejšnjega odstavka vsebuje zlasti:

- opredelitev predmeta koncesije;
- navedbo o začetku in trajanju koncesije;

- pogoje, ki jih mora izpolnjevati koncesionar;
- obvezne sestavine prijave;
- merila za izbiro;
- navedbo roka za izdajo odločbe o izbiri koncesionarja;
- druge morebitne strokovne in tehnične pogoje;
- kontaktno osebo za dajanje informacij v zvezi z vsebino javnega razpisa;
- datum, kraj in čas odpiranja vlog;
- način obveščanja prijaviteljev o izbiri koncesionarjev.

(3) Postopek odpiranja in ocenjevanja vlog izvaja komisija, ki jo imenuje minister. Pri odpiranju vlog so lahko prisotni pooblaščen predstavniki prijaviteljev.

(4) Prepozno prispelle vloge se zavržejo. Nepopolne vloge lahko prijavitelji dopolnijo v osmih dneh od opozorila, v nasprotnem primeru se vloge zavržejo, na kar je treba prijavitelje opozoriti.

(5) O izidu javnega razpisa se obvestijo vsi prijavitelji v osmih dneh.

(6) Priznanim rejskim organizacijam, katerih potrjeni rejski programi so vključeni v STRP, se koncesija za opravljanje nalog javne službe podeli z odločbo v upravnem postopku po uradni dolžnosti brez javnega razpisa.

(7) Minister odloči o izbiri koncesionarja z odločbo.

(8) Medsebojna razmerja med ministrstvom in koncesionarji se podrobneje uredijo s pogodbami.

74. člen (koncesijska pogodba)

Na podlagi odločbe o izbiri sklene ministrstvo s koncesionarjem pogodbo v pisni obliki, v kateri uredijo zlasti:

- naloge javne službe, ki jo opravlja koncesionar;
- odgovorne osebe koncesionarja;
- osebe, odgovorne za izvajanje posameznih nalog javne službe;
- fizične osebe, ki bodo opravljale posamezne naloge iz pogodbe;
- območje, za katero se koncesija dodeli;
- način in pogoje za opravljanje nalog javne službe;
- pravice, obveznosti in odgovornosti koncesionarja;
- delovni čas in poslovni čas oziroma način zagotavljanja izvajanja posamezne naloge javne službe;
- pričetek in čas trajanja koncesije;
- vir financiranja javne službe;
- način izvajanja nadzora nad opravljanjem javne službe;
- prenehanje koncesije;
- rok za odpoved koncesijske pogodbe.

75. člen (prenehanje koncesije)

(1) Koncesija preneha:

- z odvzemom;
- s prenehanjem pogodbe.

(2) Podrobnejše pogoje za prenehanje koncesije predpiše minister.

76. člen (odgovornost za izvajanje koncesije)

Koncesionar je v skladu z zakonom odgovoren za škodo, ki jo povzroči fizična oseba, ki dejansko izvaja naloge iz koncesijske pogodbe, pri opravljanju ali v zvezi z opravljanjem koncesije uporabnikom ali drugim osebam.

77. člen (naloge javne službe)

(1) Na področjih strokovnih nalog v živinoreji, ki jih določa zakon, ki ureja kmetijstvo, ter za uresničevanje drugih nalog v živinoreji, opravlja javna služba strokovnih nalog v živinoreji zlasti naslednje naloge:

- izvajanje STRP;
- razvojno raziskovalne naloge s področja izvajanja rejskih programov za potrebe STRP;
- ugotavljanje delovnih sposobnosti kopitarjev na tekmovanjih;
- širjenje genetskega napredka;
- vodenje katastra čebelje paše;
- napoved medenja v čebelarstvu;
- osemenjevanje.

(2) Naloge iz 67. in 69. člena tega zakona in zakona, ki ureja kmetijstvo, se izvajajo kot javna služba nalog genske banke v živinoreji.

78. člen (obveščanje rejcev)

Izvajalec javne službe po tem zakonu mora rejcu sporočiti vse rezultate preizkusov njegovih plemenskih živali v obsegu, roku in na način, ki ga določa rejski program.

79. člen (sredstva za delovanje javne službe)

(1) Javni službi strokovnih nalog v živinoreji in nalog genske banke v živinoreji se financirata iz:

- proračuna Republike Slovenije;
- delnega ali celotnega plačila cene za opravljeno storitev;
- sredstev, določenih z zakonom;
- sklada za razvoj kmetijstva;
- drugih virov.

(2) Republika Slovenija financira ali sofinancira posamezne storitve javnih služb po tem zakonu v skladu s STRP in drugimi programi teh javnih služb.

80. člen (sofinanciranje delovanja organizacij v živinoreji)

(1) Organizacije v živinoreji po tem zakonu se lahko dodatno financirajo tudi iz sredstev, ki jih na podlagi predpisov, sporazumov oziroma pogodb pridobivajo iz naslednjih virov:

- sredstev, ki jih v dogovorjeni višini za usposobitev in delovanje organizacij v živinoreji in za izvajanje nalog po tem zakonu zbirajo organizacije v živinoreji od pravnih ali fizičnih oseb, ki se ukvarjajo z rejo, prometom domačih živali in plemenskega materiala ali s prirejo oziroma predelavo živalskih proizvodov;
- prejemkov za izvajanje rejskih opravil v okviru izvajanja rejskih programov;
- prejemkov od izvajanja osemenjevanja ter izvajanja pripusta na pripustnih postajah;
- članarin;
- nagrad na tekmovanjih s kopitarji;
- stav na tekmovanjih s kopitarji;
- nagrad na razstavah plemenskih živali;
- namenskih dotacij;
- drugih virov.

(2) S sredstvi iz prejšnjega odstavka upravljajo organizacije v živinoreji.

81. člen **(stroški in plačila za storitve)**

(1) Uporabniki storitev javne službe po tem zakonu plačajo deloma ali v celoti ceno storitve, lahko pa so storitve javne službe za uporabnike izjemoma tudi brezplačne.

(2) Minister predpiše cene storitev iz prejšnjega odstavka in določi delež, ki ga plača uporabnik.

3. Svet za živinorejo

82. člen **(Svet za živinorejo)**

(1) Svet za živinorejo je strokovno svetovalno telo ministra na področju živinoreje.

(2) Svet za živinorejo daje strokovna mnenja k pomembnejšim odločitvam na področju živinoreje, zlasti k:

- vlogam za potrditev rejskih programov;
- letnim poročilom o delu izvajalcev rejskih programov;
- spremembam oziroma uvajanju novih metod za napovedovanje plemenskih vrednosti in ocenjevanje plemenskih živali;
- pomembnejšim predpisom na področju živinoreje in veterinarstva;
- predlogom dolgoročnih razvojnih programov s področja živinoreje in veterinarstva;
- predlogom pomembnejših ukrepov kmetijske politike, ki urejajo področje živinoreje;
- predlogom za priznanje avtohtonih pasem;
- elementom za določanje cene storitev in k obsegu storitev javnih služb po tem zakonu;
- drugim pomembnejšim odločitvam na področju živinoreje.

83. člen **(sestava Sveta za živinorejo)**

(1) Svet za živinorejo sestavljajo:

- dva predstavnika ministrstva, in sicer s področja zootehnike in s področja genskih bank v živiloreji;
- dva predstavnika Biotehniške fakultete v Ljubljani, Oddelek za zootehniko;
- en predstavnik Veterinarske fakultete v Ljubljani;
- en predstavnik Fakultete za kmetijstvo v Mariboru;
- en predstavnik Kmetijskega inštituta Slovenije;
- en predstavnik Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije;
- en predstavnik območnih kmetijsko gozdarskih zavodov;
- dva predstavnika izvajalcev javne službe po tem zakonu;
- en predstavnik Veterinarske zbornice;
- osem predstavnikov rejskih organizacij, ki so uveljavljeni strokovnjaki s področja živiloreje za posamezne vrste domačih živali.

(2) Člane sveta za živilorejo predlagajo ustanove in organizacije iz prejšnjega odstavka, imenuje pa jih minister z odločbo za dobo štirih let in so lahko ponovno imenovani. Minister skliče konstitutivno sejo, na kateri imenovani člani izvolijo izmed sebe predsednika in njegovega namestnika.

(3) Svet sprejme poslovnik, ki določa način dela sveta za živilorejo.

4. Organizacije v živiloreji

84. člen (organizacije v živiloreji)

(1) Organizacije v živiloreji po tem zakonu so:

- priznane rejske organizacije;
- odobrene organizacije;
- druge priznane organizacije.

(2) Organizacije v živiloreji se lahko združujejo v zveze in druge oblike združevanja skladno z veljavnimi predpisi.

85. člen (objava organizacij v živiloreji)

(1) Ministrstvo na spletni strani objavi seznam organizacij v živiloreji z navedbo imena in sedeža, številke in datuma odločbe, področja in območja delovanja ter obdobja veljavnosti priznanja ali odobritve.

(2) Na spletni strani se objavi tudi seznam organizacij, ki sta jim priznanje ali odobritev prenehala, z navedbo datuma prenehanja.

a) Priznane rejske organizacije

86. člen (priznane rejske organizacije)

Priznane rejske organizacije so organizacije, ki izpolnjujejo s tem zakonom predpisane pogoje in izvajajo rejske programe.

87. člen **(pogoji za priznanje rejske organizacije)**

(1) Minister z odločbo prizna rejsko organizacijo na podlagi njene vloge, če ta izpolnjuje naslednje pogoje:

- da ima pravno organizacijsko obliko, ki ji omogoča samostojno nastopanje v pravnem prometu;
- da izkaže izpolnjevanje predpisanih organizacijskih, kadrovskih in tehničnih pogojev za izvajanje rejskega programa;
- da ima rejski program;
- da zagotavlja kontrolo in registriranje porekel;
- da razpolaga z najmanjšim številom domačih živali, ki še omogočajo izvajanje rejskega programa;
- da zagotavlja uporabo proizvodnih podatkov, potrebnih za izvajanje rejskega programa;
- da je rejska organizacija v skladu z veljavnimi predpisi sprejela strokovna pravila za določanje lastnosti pasme oziroma pasem ali populacij, ki jih zajema rodovniška knjiga ali register hibridnih živali, za opredelitev rejskih ciljev, za identifikacijo in registracijo domačih živali, za sistem za uporabo proizvodnih podatkov, s katerimi se lahko ocenjuje žival in za razdelitev rodovniške knjige oziroma registra, če so za vpis plemenskih živali določeni različni pogoji ali postopki;
- da ima pravila za zagotavljanje načela nediskriminacije.

(2) Izpolnjevanje predpisanih pogojev iz druge alineje prejšnjega odstavka izkaže rejska organizacija tako, da jih izpolnjuje sama ali da sklene pogodbo za izvedbo posameznih strokovnih opravil, ki so potrebna za izvajanje rejskega programa, z odobreno ali drugo priznano organizacijo po tem zakonu.

(3) Pred odločitvijo o vlogi za priznanje poda mnenje o rejskem programu Svet za živinorejo.

(4) Podrobnejše pogoje iz prvega odstavka tega člena za posamezne vrste domačih živali predpiše minister.

88. člen **(pogoji za priznanje rejske organizacije, ki vodi izvorno rodovniško knjigo)**

(1) Rejska organizacija, ki vodi izvorno rodovniško knjigo za čistopasemske kopitarje oziroma avtohtone pasme, mora za pridobitev priznanja poleg pogojev iz prejšnjega člena izpolnjevati še naslednje pogoje:

- da določi pasme, katerih uporaba je predvidena v okviru rejskega programa za osvežitev določene pasme;
- da v skladu z veljavnimi predpisi sprejme strokovna pravila za sistem evidence o poreklu, za identifikacijo in registracijo kopitarjev, za določanje lastnosti pasem oziroma populacije, za katere se vodi rodovniška knjiga, za rejske cilje in za razdelitev rodovniške knjige, če so določeni različni pogoji oziroma postopki za vpis kopitarjev v rodovniško knjigo.

(2) Druge rejske organizacije lahko vodijo rodovniške knjige za čistopasemske kopitarje kot priznane rejske organizacije le, če izpolnjujejo pogoje iz prejšnjega odstavka ter upoštevajo pravila organizacije, ki vodi izvorno rodovniško knjigo.

(3) Določbe tega člena se smiselno uporabljajo tudi za avtohtone pasme.

89. člen (načelo nediskriminacije)

- Priznana rejska organizacija mora zagotavljati načelo nediskriminacije tako, da:
- vsako domačo žival, ki izpolnjuje pogoje za vpis, na zahtevo člana rejske organizacije, rejca ali imetnika živali vpiše v rodovniško knjigo;
  - da ima vsak rejec, ki redi plemenske živali na delovnem področju in delovnem območju rejske organizacije in je pripravljen sodelovati pri izvajanju rejskega programa po pravilih delovanja rejske organizacije, pravico postati član te organizacije oziroma z njo sodelovati pri izvajanju rejskega programa.

90. člen (vloga za priznanje rejske organizacije)

- Vloga za priznanje rejske organizacije iz 87. člena tega zakona mora vsebovati:
- ime, sedež in pravno organizacijsko obliko rejske organizacije;
  - delovno področje in delovno območje;
  - osebno ime in naslov zakonitega zastopnika rejske organizacije;
  - osebno ime in naslov osebe, ki je odgovorna za strokovno delo pri izvajanju rejskega programa;
  - rejski cilj;
  - rejski program;
  - podatke o imenih in naslovih rejcev, ki so člani rejske organizacije ali z njo sodelujejo, ter podatke o številu njihovih domačih živali, vključenih v rejski program;
  - strokovna pravila iz 87. člena tega zakona.

91. člen (zavrnitev vloge)

(1) Minister zavrne vlogo za priznanje rejske organizacije, če ta ne izpolnjuje predpisanih pogojev.

(2) Minister lahko zavrne vlogo za priznanje rejske organizacije, če ta z rejskim programom ne zagotavlja ohranitve določene pasme ali če bi delovanje novo priznane rejske organizacije oviralo izvajanje rejskega programa že priznane rejske organizacije za določeno pasmo.

92. člen (priznanje rejske organizacije)

(1) Odločba o priznanju rejske organizacije vsebuje podatke iz prve, druge in tretje alineje 90. člena tega zakona ter določa področje in območje delovanja rejske organizacije.

(2) Z odločbo iz prejšnjega odstavka se potrdi tudi rejski program.

93. člen (spremembe podatkov)

(1) Spremembo podatkov, ki se nanašajo na osebno ime in naslov zakonitega zastopnika priznane rejske organizacije ali na osebno ime in naslov osebe, ki v priznani rejski organizaciji odgovarja za strokovno rejsko delo, mora zastopnik priznane rejske organizacije takoj sporočiti ministrstvu.

(2) Za spremembo rejskega programa in tistih določb splošnih aktov, ki se nanašajo na rodovniško knjigo, delovno področje, delovno območje, pravno obliko organizacije ter v primeru zamenjave izvajalca strokovnih opravil iz drugega odstavka 87. člena tega zakona, mora priznana rejska organizacija vložiti vlogo na ministrstvo skupaj z ustrežno dokumentacijo.

(3) O spremembah iz prvega in drugega odstavka tega člena odloči minister z odločbo, pri čemer pred potrditvijo spremembe rejskega programa iz prejšnjega odstavka pridobi strokovno mnenje Sveta za živinorejo.

94. člen **(strokovni nadzor nad izvajanjem potrjenega rejskega programa)**

(1) Najkasneje v prvih treh mesecih koledarskega leta mora priznana rejska organizacija poslati ministrstvu poročilo o izvajanju potrjenega rejskega programa v preteklem koledarskem letu.

(2) Strokovni nadzor nad izvajanjem potrjenega rejskega programa opravlja ministrstvo. Pri opravljanju strokovnega nadzora lahko ministrstvo zahteva od priznanih rejskih organizacij vsa pojasnila in podatke, potrebne za opravljanje svoje naloge in ima pravico vpogleda v dokumentacijo in listine te organizacije, ki se nanašajo na rejski program in vodenje rodovniške knjige ali registra hibridnih živali.

95. člen **(prenehanje priznanja)**

- (1) Priznanje preneha na podlagi odločbe, ki jo izda minister, če:
- priznana rejska organizacija ne izpolnjuje več predpisanih pogojev;
  - priznana rejska organizacija ne zagotavlja izvedbe potrjenega rejskega programa;
  - priznana rejska organizacija vloži vlogo za prenehanje priznanja.

(2) Preden izda odločbo na podlagi prve in druge alineje prejšnjega odstavka, mora minister določiti priznani rejski organizaciji primeren rok, da odpravi ugotovljene pomanjkljivosti ali nepravilnosti. Če rejska organizacija ne odpravi ugotovljenih pomanjkljivosti ali nepravilnosti v določenem roku, minister izda odločbo o prenehanju priznanja.

b) Odobrene organizacije

96. člen **(odobrene organizacije)**

(1) Odobrene organizacije so pravne ali fizične osebe, ki izpolnjujejo s tem zakonom predpisane pogoje glede prostorov, opreme in kadrov, kar ugotovi minister oziroma pristojna upravna enota z odločbo.

- (2) Organizacije, ki se lahko odobrijo po predpisanem postopku so:
- testne postaje;
  - osemenjevalna središča;
  - organizacije za zbiranje, pridobivanje in presajanje zarodkov;
  - organizacije za zbiranje podatkov na tekmovanjih s kopitarji;
  - vzrejališča plemenskih ribjih jat;

- vzrejališča čebeljih matic;
- pripustne postaje.

(3) Podrobnejše pogoje za odobritev organizacij predpiše minister.

97. člen (prenehanje odobritve)

- (1) Odobritev preneha na podlagi odločbe, ki jo izda minister, če:
- odobrena organizacija ne izpolnjuje več predpisanih pogojev;
  - odobrena organizacija zaradi ugotovljenih pomanjkljivosti ali nepravilnosti pri delu ne zagotavlja izvajanja opravil, za katere je bila odobrena;
  - se izteče rok, za katerega je bila izdana odločba o odobritvi, in odobritev po izteku tega roka ni bila ponovno izdana.

(2) Preden izda odločbo iz prejšnjega odstavka, mora minister določiti odobreni organizaciji primeren rok, da odpravi ugotovljene pomanjkljivosti ali nepravilnosti. Če odobrena organizacija ne odpravi ugotovljenih pomanjkljivosti ali nepravilnosti v določenem roku, minister izda odločbo o prenehanju odobritve.

c) Druge priznane organizacije

98. člen (druge priznane organizacije)

(1) Pri izvajanju posameznih opravil iz potrjenega rejskega programa lahko sodelujejo tudi druge organizacije, ki so za to ustrezno organizacijsko, tehnično in kadrovske usposobljene in jih minister prizna z odločbo za obdobje petih let. Druge priznane organizacije ministrstvo vpiše v evidenco drugih priznanih organizacij.

(2) Pogoje glede kadrov, prostorov in opreme za priznanje drugih organizacij predpiše minister.

99. člen (prenehanje priznanja drugih priznanih organizacij)

(1) Priznanje drugih priznanih organizacij preneha na podlagi odločbe, ki jo izda minister, če:

- druga priznana organizacija ne izpolnjuje več predpisanih pogojev;
- druga priznana organizacija zaradi ugotovljenih pomanjkljivosti ali nepravilnosti pri delu ne zagotavlja izvajanja opravil, za katere je bila priznana;
- se izteče rok, za katerega je bila izdana odločba o priznanju in priznanje po izteku tega roka ni bilo ponovno izdano.

(2) Preden izda odločbo iz prejšnjega odstavka, mora minister določiti drugi priznani organizaciji primeren rok, da odpravi ugotovljene pomanjkljivosti ali nepravilnosti. Če druga priznana organizacija ne odpravi ugotovljenih pomanjkljivosti ali nepravilnosti v določenem roku, minister izda odločbo o prenehanju priznanja.

100. člen (izobraževanje in usposabljanje)

- (1) Izobraževanje in usposabljanje za potrebe živinoreje izvajajo:
- kmetijske poklicne šole;
  - kmetijske srednje šole;
  - kmetijske višje šole;
  - visokošolski zavodi s področja kmetijstva;
  - raziskovalne organizacije s področja kmetijstva;
  - javna kmetijska svetovalna služba;
  - druge organizacije za izobraževanje oziroma usposabljanje, katerih programi vključujejo tudi vsebine s področja živinoreje;
  - praktični pouk se lahko izvaja tudi v okviru priznanih in odobrenih organizacij v živinoreji oziroma na kmetijskih gospodarstvih.

(2) Izvajalci izobraževanja in usposabljanja iz prejšnjega odstavka so dolžni pri izvajanju izobraževanja in usposabljanja upoštevati nova znanja in dosežke raziskovalne dejavnosti, ki so pomembni za razvoj živinoreje, predpisane pogoje za rejo živali, ki se uporabljajo pri izvajanju izobraževanja in usposabljanja, in spoznanja s področja varstva pri delu v živinoreji.

101. člen (izvajalci strokovnih nalog)

(1) Fizične osebe, ki izvajajo strokovne naloge po tem zakonu (kontrolorji, selekcionerji, nadkontrolorji, ocenjevalci domačih živali in podobno), morajo imeti znanja s področja živinoreje in opraviti preizkus znanja.

(2) Fizične osebe, ki opravljajo najzahtevnejše strokovne naloge iz tega zakona (vodenje izvajanja rejskih programov, napovedovanje plemenskih vrednosti domačih živali, postopki testiranja), morajo imeti univerzitetno izobrazbo zootehniške ali druge podobne smeri in opraviti preizkus znanja.

(3) Fizične osebe iz prvega in drugega odstavka tega člena imajo pravico in dolžnost, da se stalno strokovno izpopolnjujejo in opravljajo preverjanja znanja vsakih pet let. Programe in izvajalce programov strokovnega izpopolnjevanja potrdi minister. Pravne osebe, ki opravljajo preizkuse znanja oziroma preverjanja znanja, morajo voditi evidenco oseb, ki so opravile takšne preizkuse oziroma preverjanja.

(4) Fizične osebe, ki izvajajo naloge javne službe po tem zakonu in opravljajo svoje delo v neposrednem stiku z uporabniki storitev javne službe, morajo obvladati in uporabljati slovenski jezik, na območjih, kjer živita italijanska in madžarska narodna skupnost, pa tudi jezik narodne skupnosti.

(5) Minister predpiše obvezne vsebine in najmanjši obseg strokovnega izpopolnjevanja ter postopek in način preizkusov in preverjanja znanja po tem členu.

102. člen (raziskovalno delo)

(1) Ministrstvo v skladu z nacionalnim programom razvoja kmetijstva in podeželja samostojno ali v sodelovanju s pristojnimi ministrstvi financira oziroma sofinancira raziskovalne projekte in raziskovalno infrastrukturo zlasti na področjih živinoreje, ki

dopolnjujejo spoznanja na področjih dedovanja, selekcije, reprodukcije, rasti in razvoja domačih živali, genske tehnologije, ekonomike v živinoreji, ohranjanja in izboljševanja lastnosti domačih živali, prenosa selekcijskih napredkov v rejo domačih živali, ohranjanja genetske variabilnosti domačih živali, prehrane, krmne baze in krme domačih živali, objektov in opreme za rejo, zoohigijene in etologije domačih živali, zaščite domačih živali, ravnanja z domačimi živalmi, ekologije pri reji domačih živali, tehnologije in kakovosti živalskih proizvodov, informatike v živinoreji in animalne biotehnologije.

(2) Za raziskave iz prejšnjega odstavka se izvede javni razpis. Raziskave lahko vodijo raziskovalci, ki izpolnjujejo pogoje v skladu s predpisi, ki urejajo raziskovalno dejavnost.

(3) Prenos raziskovalnih dosežkov v prakso opravljajo poleg raziskovalcev iz prejšnjega odstavka tudi kmetijsko svetovalna služba in izvajalci strokovnih nalog v živinoreji.

IX. PROMET IN TRG S PLEMENSKIM MATERIALOM

103. člen (promet s plemenskim materialom)

(1) Domače živali, ki so v prometu kot plemenske živali ali so kot plemenske živali predstavljene na prireditvah (razstave, sejmi, ocenjevanja, licitacije, tekmovanja in podobno) ali na drug način, morajo biti označene na predpisan način, in jih mora spremljati predpisan zootehniški dokument.

(2) Ostali plemenski material, ki je v prometu, mora biti označen na predpisan način in spremljati ga mora predpisan zootehniški dokument.

(3) Republika Slovenija z zootehniškim nadzorom zagotavlja izpolnjevanje pogojev, ki jih za promet s plemenskimi materialom predpiše minister. Zootehniški nadzor mora biti v skladu z mednarodnimi pogodbami, katerih pogodbeni stranka je Republika Slovenija.

103.a člen (promet na območju Skupnosti)

Republika Slovenija iz zootehniških razlogov ne sme prepovedati, omejevati ali ovirati prometa s plemenskimi živalmi, njihovim semenom, jajčnimi celicami in zarodki na območju Skupnosti, če poteka v skladu s predpisanimi pogoji.

104. člen (uvoz)

(1) Uvoz plemenskih živali, njihovega semena, jajčnih celic in zarodkov iz tretjih držav ne sme potekati pod ugodnejšimi zootehniškimi pogoji kot veljajo za promet na območju Skupnosti.

(2) Za uvoz plemenskih živali morajo biti izpolnjeni naslednji pogoji:

- vpisane morajo biti v rodovniško knjigo ali register hibridnih plemenskih živali, ki ga vodi od države izvoznice priznana rejska organizacija;
- označene morajo biti na predpisan način;
- spremljati jih mora predpisana zootehniška dokumentacija;

- pred uvozom mora uvoznik pridobiti za posamezno plemensko žival pisno izjavo priznane rejske organizacije, da bodo plemenske živali po uvozu vpisane v rodovniško knjigo ali register.

(3) Uvoženo seme mora izpolnjevati naslednje pogoje:

- izvirati mora od plemenjaka, ki je vpisan v rodovniško knjigo ali register hibridnih plemenskih živali, ki ga vodi od države izvoznice priznana rejska organizacija, rejsko združenje ali gospodarska družba;
- izvirati mora od plemenjaka, ki ima opravljen test lastne proizvodnosti in ima ocenjeno genetsko vrednost;
- spremljati ga mora predpisana zootehniška dokumentacija;
- pridobljeno mora biti v osemenjevalnem središču, ki je odobreno s strani pristojnega organa v državi, kjer se osemenjevalno središče nahaja;
- plemenjak, katerega seme je predmet uvoza, mora imeti zootehniški dokument iz prvega odstavka 43. člena tega zakona;
- seme plemenjakov mora biti označeno na predpisan način.

(4) Ne glede na določbe prejšnjega odstavka se v skladu s potrjenim rejским programom lahko v omejenih količinah, ki so potrebne izključno za testiranje, izjemoma uvozi seme plemenjakov, ki še niso testirani in nimajo ocene genetske vrednosti.

(5) Uvožene jajčne celice in zarodki morajo izpolnjevati naslednje pogoje:

- izvirati morajo od plemenskih živali, ki so vpisane v rodovniško knjigo ali register hibridnih plemenskih živali, ki ga vodi od države izvoznice priznana rejska organizacija;
- spremljati jih mora predpisana zootehniška dokumentacija;
- označeni morajo biti na predpisan način;
- pridobljeni morajo biti v ustanovi, ki ima dovoljenje za pridobivanje in promet z zarodki pristojnega organa države izvoznice.

(6) Minister predpiše podrobnejše pogoje za uvoz plemenskega materiala.

(7) Minister lahko predpiše dodatne zootehniške pogoje glede proizvodnih lastnosti, plemenske vrednosti ali gospodarskih lastnosti za uvoz plemenskega materiala.

X. KOMISIJA ZA KONJENIŠKA TEKMOVANJA

105. člen

(komisija za konjeniška tekmovanja)

(1) Minister imenuje komisijo za konjeniška tekmovanja (v nadaljnjem besedilu: komisija).

(2) Naloge komisije so, da na področju galopskih in kasaških tekmovanj:

- daje mnenje k letnemu programu in letnemu poročilu organizacij iz 49. člena tega zakona;
- preverja usklajenost slovenskih tekmovalnih pravil z mednarodnimi veljavnimi pravili.

(3) Komisijo sestavljajo:

- dva predstavnika ministrstva s področja zootehnikе;
- en predstavnik Veterinarske fakultete v Ljubljani;
- en predstavnik priznane rejske organizacije za galoperje;
- en predstavnik priznane rejske organizacije za kasače;
- en predstavnik pristojnega organa za nadzor prirejanja iger na srečo;

- en predstavnik pooblaščen organizacije za izvajanje stav na konjeniških tekmovanjih;
- en predstavnik odobrene organizacije za zbiranje podatkov na tekmovanjih z galoperji;
- en predstavnik odobrene organizacije za zbiranje podatkov na tekmovanjih s kasači.

(4) Člane komisije predlagajo ustanove in organizacije iz prejšnjega odstavka, imenuje jih minister z odločbo za dobo štirih let in so lahko ponovno imenovani.

XI. NAGRADE IN PRIZNANJA

106. člen (nagrade in priznanja)

(1) Nagrade in priznanja Republike Slovenije na področju živinoreje (v nadaljnjem besedilu: nagrade in priznanja) se podeljujejo za najvišje dosežke, ki pomembno prispevajo k razvoju stroke oziroma na področju izvajanja rejskih programov.

(2) Nagrado oziroma priznanje lahko prejme kmetijsko gospodarstvo, posameznik, skupina, društvo, ustanova, zavod ali organizacija v živinoreji.

(3) Vrste priznanj, natančnejše kriterije za podelitev nagrad in priznanj ter postopek njihovega podeljevanja predpiše minister.

XII. INŠPEKCIJSKI NADZOR

107. člen (kmetijski inšpektor)

(1) Nadzor nad izvajanjem določb tega zakona in predpisov, izdanih na njegovi podlagi, opravljajo kmetijski inšpektorji, razen določb, ki se nanašajo na kakovost živalskih proizvodov, katerih izvajanje nadzorujejo inšpektorji za hrano.

(2) Za izvajanje zootehniških pregledov plemenskega materiala v prometu na območju Skupnosti, kmetijski inšpektorji sodelujejo z uradnimi veterinarji in pristojnimi organi držav članic Skupnosti na področju zootehnik in veterine. Ministrstvo in kmetijski inšpektorji imajo zaradi izvajanja zootehniških pregledov v prometu s plemenskim materialom preko organa, pristojnega za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin dostop do veterinarsko informacijske baze o premikih živali, ki jo določa 20. člen direktive 90/425/EGS (UL L, 18. 8. 1990), z vsemi spremembami. Kmetijski inšpektorji pripravijo program izvajanja zootehniških pregledov ter ga predložijo ministrstvu do 30. januarja tekočega leta ter pripravijo poročilo o izvajanju zootehniških pregledov za preteklo leto, ki ga predložijo ministrstvu do 30. marca.

(3) Pravne osebe in posamezniki morajo inšpektorju iz prejšnjega odstavka omogočiti nemoteno opravljanje inšpekcijskega nadzorstva in ga pri tem ne smejo ovirati ter mu morajo dati zahtevane listine, podatke, pojasnila ali potrebne predmete.

(4) Pravne osebe in posamezniki morajo v določenem roku ravnati v skladu z izvršljivo odločbo, s katero je kmetijski inšpektor ali inšpektor za hrano odredil izvršitev ukrepov, ki jih določa ta zakon.

108. člen (pooblastila inšpektorja)

(1) Kmetijski inšpektor ima poleg pooblastil, ki jih ima po splošnih predpisih, ki urejajo inšpekcijo, še naslednja pooblastila in pristojnosti:

- pregledovati domače živali, obrate, objekte in opremo za rejo ter poslovanje in dokumentacijo pravnih in fizičnih oseb, ki imajo pri opravljanju dejavnosti oziroma pri delu opraviti z domačimi živalmi;
- ugotavljati skladnost reje, obratov, objektov in opreme s predpisanimi pogoji;
- nadzirati izvajanje čebelarskega pašnega reda (22. člen);
- nadzirati označevanje domačih živali, vodenje hlevske knjige, evidenc, registrov, drugih zbirk podatkov (23. in 24. člen);
- ugotavljati, ali izvajalci potrjenih rejskih programov izpolnjujejo predpisane pogoje in izvajajo naloge in opravila v skladu s potrjenimi rejskimi programi (29. do 34. člen);
- pregledovati predpisano rejsko dokumentacijo (36. do 43. člen);
- ugotavljati izpolnjevanje pogojev za pridobivanje, promet in uporabo živalskega semena, jajčnih celic in zarodkov (44. in 45. člen);
- nadzirati izvajanje testiranja plemenskih živali (48. člen);
- nadzirati izvajanje postopka ocenjevanja, odbire plemenskih živali in priznavanja plemenjakov (52. člen);
- nadzirati izvajanje razmnoževanja domačih živali in izpolnjevanje pogojev izvajalcev osemenjevanja (56. do 60. člen);
- nadzirati izvajanje potrjenega rejskega programa v delu, ki se nanaša na odobrena osemenjevalna središča, vzrejališča plemenskih ribjih jat in čebeljih matic (61. člen);
- ugotavljati, ali izvajalci javnih služb po tem zakonu izpolnjujejo predpisane pogoje;
- nadzirati izvajanje nalog javnih služb.

(2) Inšpektor za hrano ima poleg pooblastil, ki jih ima po drugih predpisih, še pooblastilo in pristojnost nadzirati označevanje živalskih proizvodov glede na način reje (27. člen).

109. člen (ukrepi inšpektorja)

(1) Poleg ukrepov, določenih s splošnimi predpisi o inšpekcijah, lahko kmetijski inšpektor pri opravljanju inšpekcijskega nadzora:

- odredi uskladitev reje s predpisanimi pogoji (18. člen);
- prepove uporabo neustreznih naprav za vodenje domačih živali (18. člen);
- odredi ukrepe za izvajanje potrjenega čebelarskega pašnega reda (22. člen);
- odredi odpravo pomanjkljivosti in nepravilnosti pri izvajanju potrjenih rejskih programov (30. do 34. člen);
- predlaga ministru ukrepe v zvezi s potrjenimi rejskimi programi (29. do 32. člen);
- odredi označitev živali (23. člen);
- odredi odpravo pomanjkljivosti in nepravilnosti pri vodenju hlevske knjige, evidenc, registrov in drugih zbirk podatkov (23. člen);
- prepove pridobivanje, promet in uporabo živalskega semena, jajčnih celic in zarodkov, če niso izpolnjeni predpisani pogoji (44. in 45. člen);
- odredi odpravo pomanjkljivosti in nepravilnosti pri testiranju plemenskih živali (48. člen);
- odredi odpravo pomanjkljivosti in nepravilnosti pri opravljanju dejavnosti in izvajanju osemenjevanja (57. in 58. člen);
- odredi ukrepe, da se odpravi diskriminatorno ravnanje priznane rejske organizacije (89. člen);
- odredi odpravo pomanjkljivosti in nepravilnosti pri izvajanju drugih nalog in opravil iz tega zakona.

(2) Pri opravljanju inšpekcijskega nadzora lahko inšpektor za hrano poleg ukrepov, določenih z drugimi predpisi, odredi še odpravo pomanjkljivosti in nepravilnosti pri uporabi označb iz 27. člena tega zakona.

XIII. KAZENSKÉ DOLOČBE

110. člen

(prekrški pravnih oseb in samostojnih podjetnikov posameznikov)

(1) Z denarno kaznijo od 100.000 do 800.000 tolarjev se za prekršek kaznuje pravna oseba:

- če redi domače živali v nasprotju s predpisanimi pogoji reje (6., 13. in 18. člen);
- če s protipravnim ravnanjem ali opustitvijo ovira rejca pri nemoteni reji (10. člen);
- če ne poskrbi za označitev domačih živali ali če jih ne označi na predpisan način (23. člen);
- če ne vodi predpisane hlevske knjige, registrov, evidenc in drugih zbirk podatkov (24. člen);
- če uporablja označbe za živalske proizvode v nasprotju s 27. členom tega zakona;
- če ne vodi predpisanih zootehniških dokumentov ali če jih izdaja v nasprotju z 32. členom tega zakona;
- če ne vodi rodovniške knjige ali jo vodi v nasprotju s 36. členom tega zakona;
- če opredeli kot plemensko tisto žival, ki ne izpolnjuje predpisanih pogojev (37. člen);
- če uporablja plemenjake v nasprotju s 43. členom tega zakona;
- če daje v promet ali uporablja živalsko seme v nasprotju s 44. členom tega zakona;
- če uporablja jajčne celice in zarodke v nasprotju s 45. členom tega zakona;
- če ne izvaja merjenja lastnosti domačih živali na odobrenih testnih postajah v skladu z 48. členom tega zakona;
- če ne zbira in posreduje podatkov v skladu z 49. členom tega zakona;
- če ravna v nasprotju z drugim odstavkom 54. člena tega zakona;
- če izvaja razmnoževanje domačih živali v nasprotju s 56. členom tega zakona;
- če opravlja dejavnost osemenjevanja v nasprotju s 57. členom tega zakona;
- če ravna v nasprotju s četrtem oziroma petim odstavkom 61. člena tega zakona;
- če ravna v nasprotju s 63. členom tega zakona;
- če ravna v nasprotju z drugim odstavkom 64. člena tega zakona;
- če ne zagotavlja načela nediskriminacije (89. člen);
- če daje v promet plemenski material v nasprotju s 103. členom tega zakona;
- če opravlja uvoz oziroma izvoz plemenskega materiala v nasprotju s 104. členom tega zakona.

(2) Z denarno kaznijo od 100.000 do 500.000 tolarjev se za prekršek kaznuje posameznik, če stori prekršek iz prejšnjega odstavka v zvezi s samostojnim opravljanjem dejavnosti.

(3) Z denarno kaznijo od 20.000 do 120.000 tolarjev se za prekršek iz prvega odstavka tega člena kaznuje tudi odgovorna oseba pravne osebe.

111. člen

(prekrški fizičnih oseb)

Z denarno kaznijo od 20.000 do 120.000 tolarjev se za prekršek kaznuje tudi fizična oseba:

- če ravna v nasprotju s pravili čebelarskega pašnega reda (22. člen);

- če ne poskrbi za označitev domačih živali ali če jih ne označi na predpisan način (23. člen);
- če ravna v nasprotju z 58. členom tega zakona;
- ravna v nasprotju s petim odstavkom 61. člena tega zakona;
- če stori dejanje iz prve, druge in dvanajste alinee prvega odstavka 110. člena tega zakona;
- če stori dejanje iz prve alinee prvega odstavka 112. člena tega zakona ali če ne ravna v skladu z izvršljivo odločbo iz druge alinee prvega odstavka 112. člena tega zakona.

112. člen

(kazni za prekrške v zvezi z inšpekcijskim nadzorstvom)

(1) Z denarno kaznijo od 500.000 do 1.500.000 tolarjev se za prekršek kaznuje pravna oseba:

- če inšpektorju ne omogoči nemotenega opravljanja inšpekcijskega nadzorstva ali ga pri tem ovira, žali ali če mu ne da zahtevanih listin, podatkov, pojasnil ali potrebnih predmetov (tretji odstavek 107. člena),
- če ne ravna v skladu z izvršljivo odločbo, s katero je inšpektor odredil izvršitev ukrepov, ki jih določa ta zakon ali drug predpis v roku, ki je določen z odločbo (četrti odstavek 107. člena).

(2) Z denarno kaznijo od 200.000 do 700.000 tolarjev se za prekršek kaznuje posameznik, če stori prekršek iz prejšnjega odstavka v zvezi s samostojnim opravljanjem dejavnosti.

(3) Z denarno kaznijo od 30.000 do 150.000 tolarjev se za prekršek iz prvega odstavka tega člena kaznuje tudi odgovorna oseba pravne osebe.

113. člen

(mandatne kazni za pravne osebe in samostojne podjetnike posameznike)

(1) Z denarno kaznijo 50.000 tolarjev, ki se izterja na kraju samem, se za prekršek kaznuje pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik, ki stori dejanje v zvezi s samostojnim opravljanjem dejavnosti:

- če uporablja pri reji neustrezno opremo (18. člen);
- če ne označi domačih živali v predpisanem roku in na predpisan način ali če jih označi nepravilno (23. člen);
- če ne vodi predpisane hlevske knjige ali drugih predpisanih zbirk podatkov ali ne sporoča podatkov na predpisan način (četrti odstavek 23. člena);
- če ne izpolnjuje, vodi in dostavlja predpisane rejske dokumentacije ali če jo izpolnjuje, vodi in dostavlja pomanjkljivo ali nepravilno (tretja alineja tretjega odstavka 57. člena).

(2) Z denarno kaznijo 10.000 tolarjev, ki se izterja na kraju samem, se za prekršek kaznuje fizična oseba ali odgovorna oseba pravne osebe, če stori dejanje iz prejšnjega odstavka.

Zakon o živinoreji – ZŽiv (Uradni list RS, št. [18/02](#)) vsebuje naslednje prehodne in končne določbe:

»XIV. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

114. člen (plemenski žrebci)

(1) Plemenski žrebci, ki so last Republike Slovenije in so na dan uveljavitve tega zakona v upravljanju Veterinarske fakultete Univerze v Ljubljani, ostanejo v upravljanju Veterinarski fakulteti Univerze v Ljubljani do potrditve rejskega programa za te pasme in priznanju oziroma odobritvi organizacije v živinoreji po tem zakonu.

(2) Plemenski žrebci posameznih pasem iz prejšnjega odstavka se na podlagi odločbe ministra prenesejo v upravljanje posamezni priznani rejski organizaciji za hladnokrvne pasme konj v 30 dneh po priznanju posamezne rejske organizacije.

115. člen (Kobilarna Lipica)

Javni zavod Kobilarna Lipica mora zaradi izvajanja javne službe po tem zakonu najkasneje do 31. 12. 2002 izpolniti vse pogoje in pridobiti odločbo za priznano rejsko organizacijo po tem zakonu in imeti potrjen rejski program za lipicance.

116. člen (osemenjevalna središča in testne postaje)

Osemenjevalna središča in testne postaje za bike, ovne in merjasce, ki so na dan uveljavitve tega zakona vključene v izvajanje javne službe strokovnih nalog v živinoreji, so dolžne opravljati naloge in opravila za potrebe izvajanja STRP tudi po uveljavitvi tega zakona do odločitve o odobritvi teh organizacij.

117. člen (obrati)

Najkasneje v roku 15 let od uveljavitve tega zakona morajo obstoječi obrati iz 17. člena tega zakona uskladiti svojo organiziranost in delovanje z določbami tega zakona in predpisi, izdanimi na njegovi podlagi, veliki obrati pa pridobiti tudi dovoljenje za obratovanje v skladu s tem zakonom.

118. člen (plemenjaki)

Do izdaje zootehniških dokumentov o priznavanju in uporabi plemenjakov po tem zakonu se za ocenjevanje, odbiro in priznavanje plemenjakov uporabljajo določbe 13. člena zakona o ukrepih v živinoreji (Uradni list SRS, št. 17/78 in 29/86).

119. člen (promet s semenom)

Medsebojna razmerja iz 63. člena tega zakona morajo biti urejena najkasneje v roku enega leta po uveljavitvi tega zakona.

120. člen

(testne postaje, osemenjevalna središča, pripustne postaje, vzrejališča plemenskih ribjih jat in vzrejališča čebeljih matic)

Obstoječe testne postaje, osemenjevalna središča, pripustne postaje, vzrejališča plemenskih ribjih jat in vzrejališča čebeljih matic morajo uskladiti svoje delovanje z določbami tega zakona in predpisi, izdanimi na njegovi podlagi, najpozneje v treh letih po uveljavitvi tega zakona.

121. člen

(izvajanje osemenjevanja)

(1) Osebe, ki so do uveljavitve tega zakona imele pravico izvajati osemenjevanje, si morajo v dveh letih po uveljavitvi predpisa o vsebini potrebnih dodatnih znanj, pridobiti dodatna znanja s področja izvajanja rejskih programov. Šteje se, da imajo te osebe dodatna znanja, če so jih pridobile na organiziranih tečajih ali seminarjih oziroma drugih oblikah izobraževanja ali usposabljanja.

(2) Vsebino potrebnih dodatnih znanj iz prvega odstavka tega člena predpiše minister.

122. člen

(izvajalci strokovnih nalog v prehodnem obdobju)

(1) Do določitve oziroma izbire izvajalcev javne službe strokovnih nalog v živinoreji izvajajo strokovne naloge kot javno službo dosedanji izvajalci: Univerza v Ljubljani Biotehniška fakulteta, Oddelek za zootehniko, Veterinarska fakulteta, Kmetijski inštitut Slovenije, kmetijsko gozdarski zavodi Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije in druge z zakonom pooblašene organizacije.

(2) Do določitve oziroma izbire izvajalcev javne službe nalog genske banke vodi naloge genske banke v živinoreji kot javno službo dosedanji izvajalec Univerza v Ljubljani, Biotehniška fakulteta, Oddelek za zootehniko.

(3) Do sprejema podzakonskih predpisov oziroma drugih aktov, s katerimi se uredi financiranje javnih služb po tem zakonu, se strokovne naloge iz prvega in drugega odstavka tega člena financirajo na dosedanji način.

123. člen

(usposobljenost oskrbovalcev in imetnikov živali)

(1) Šteje se, da imajo oskrbovalci živali ustrezno usposobljenost in znanje iz 14. člena tega zakona, če so na dan njegove uveljavitve izvajali opravila pri reji oziroma oskrbi domačih živali. Ostali oskrbovalci živali so dolžni pridobiti ustrezno usposobljenost in znanje v dveh letih po uveljavitvi predpisa iz 14. člena tega zakona.

(2) Šteje se, da je imetnik živali usposobljen za opravila iz 15. člena tega zakona, če je ta opravila izvajal najmanj dve leti pred uveljavitvijo tega zakona. Ostali imetniki živali so dolžni pridobiti ustrezno usposobljenost za izvajanje navedenih zootehniških opravil v enem letu po uveljavitvi predpisa iz 15. člena tega zakona.

124. člen

(čebelarški pašni red in prenos pristojnosti)

(1) Do sprejema čebelarških pašnih redov po tem zakonu se še naprej uporabljajo čebelarški pašni redi, sprejeti na podlagi 28. člena zakona o ukrepih v živinoreji (Uradni list SRS, št. 17/78 in 29/86).

(2) Po uveljavitvi predpisa, ki bo določal naloge in pristojnosti pokrajin, se v roku, ki ga bo določal navedeni predpis, naloge in pristojnosti ministrstva glede potrditve čebelarških pašnih redov ter naloge in pristojnosti upravnih enot oziroma ministrstva glede ugotovitve predpisanih pogojev za pripustno postajo in glede vpisa v register pripustnih postaj, prenesejo na pokrajine.

125. člen
(izvršilni predpisi)

(1) Vlada izda podzakonske predpise iz 72. člena tega zakona v dveh letih po njegovi uveljavitvi.

(2) Minister izda podzakonske predpise iz tega zakona v štirih letih po njegovi uveljavitvi.

(3) Minister lahko izda tudi druge podzakonske predpise, potrebne za izvajanje tega zakona.

126. člen
(prenehanje veljavnosti)

Z dnem uveljavitve tega zakona prenehajo veljati:

- zakon o ukrepih v živinoreji (Uradni list SRS, št. 17/78 in 29/86);
- odloki občin o načinu oplojevanja živali na njihovem območju, sprejeti na podlagi drugega odstavka 7. člena zakona o ukrepih v živinoreji (Uradni list SRS, št. 17/78 in 29/86).

127. člen
(uporaba podzakonskih predpisov)

Če niso v nasprotju s tem zakonom, se do uveljavitve podzakonskih predpisov po tem zakonu še naprej uporabljajo naslednji podzakonski predpisi:

- pravilnik o vodenju rodovništva, ugotavljanju proizvodnosti živali, ocenjevanju plemenske vrednosti in priznavanju plemenjakov (Uradni list SRS, št. 21/81 in 43/88 ter Uradni list RS, št. 86/99, 77/00 in 106/01);
- pravilnik o načinu preizkušanja in pogojih rabe plemenjakov (Uradni list SRS, št. 21/81, 43/88);
- pravilnik o pogojih, ki jih morajo izpolnjevati organizacije združenega dela, ki se ukvarjajo s pridobivanjem in pripravljanjem živalskega semena za osemenjevanje (Uradni list SRS, št. 21/81);
- pravilnik o pogojih za vzrejo in promet čebeljih matic ter za organiziranje plemenišč (Uradni list SRS, št. 21/81);
- pravilnik o načinu in pogojih izkoriščanja čebelje paše (Uradni list SRS, št. 21/81);
- pravilnik o pogojih za vzrejo plemenskih ribjih jat in reprodukcijskega materiala, o pogojih za uporabo plemenskih ribjih jat za razmnoževanje in o pogojih za promet z reprodukcijskim materialom (Uradni list SRS, št. 21/81);

- pravilnik o pogojih, ki jih morajo izpolnjevati osebe, ki niso veterinarski strokovni delavci, da lahko osemenjujejo živali (Uradni list RS, št. 30/99, 44/00 in 33/01 – ZVet-1);
- odredba o izvajanju letnega ocenjevanja, odbire in priznavanja plemenjakov v naravnem pripustu (Uradni list RS, št. 16/99, 43/00, 33/01 – ZVet-1);
- odredba o označevanju in registraciji govedi (Uradni list RS, št. 86/99, 59/00, 111/00, 118/00, 33/01 – ZVet-1, 82/01, 85/01);
- pravilnik o zdravstveni ustreznosti in sistematičnih preiskavah plemenskih živali, živalskega semena, jajčnih celic in zarodkov (Uradni list RS, št. 49/97, 24/99, 42/99, 59/99, 42/00, 7/01);
- odredba o označevanju in registraciji drobnice (Uradni list RS, št. 77/00, 33/01 – ZVet-1).

128. člen
(veljavnost zakona)

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.«.

Zakon o urejanju prostora – ZUreP-1 (Uradni list RS, št. [110/02](#)) vsebuje naslednjo končno določbo:

»191. člen
(začetek veljavnosti zakona)

Ta zakon se objavi v Uradnem listu Republike Slovenije in začne veljati 1. januarja 2003.«.

Zakon o spremembah, dopolnitvah in razveljavitvi določenih zakonov na področju kmetijstva in gozdarstva – ZdZPKG (Uradni list RS, št. [45/04](#)) spreminja 125. člen zakona tako, da se glasi:

»125. člen
(izvršilni predpisi)

(1) Vlada izda podzakonske predpise iz 72. člena tega zakona v dveh letih po njegovi uveljavitvi.

(2) Minister izda podzakonske predpise iz tega zakona v štirih letih po njegovi uveljavitvi.

(3) Minister lahko izda tudi druge podzakonske predpise, potrebne za izvajanje tega zakona in predpisov Skupnosti, ki urejajo živinorejo.«;

ter vsebuje naslednjo končno določbo:

»52. člen

Ta zakon začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.«.

Zakon o spremembah in dopolnitvah določenih zakonov na področju varne hrane, veterinarstva in varstva rastlin – ZdZPVHVVR (Uradni list RS, št. [90/12](#)) vsebuje naslednjo končno določbo:

»49. člen

Ta zakon začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije, uporabljati pa se začne 1. januarja 2013.

Glede vprašanj, ki jih ureja ta zakon, se do začetka njegove uporabe uporabljajo določbe Zakona o kmetijstvu (Uradni list RS, št. 45/08 in 57/12), Zakona o vinu (Uradni list RS, št. 105/06 in 72/11); Zakona o živinoreji (Uradni list RS, št. 18/02, 110/02 – ZUreP-1, 110/02 – ZGO-1 in 45/04 – ZdZPKG); Zakona o veterinarstvu (Uradni list RS, št. 33/01, 110/02 – ZGO-1, 45/04 – ZdZPKG, 62/04 – odločba US in 93/05 – ZVMS); Zakona o veterinarskih merilih skladnosti (Uradni list RS, št. 93/05); Zakona o krmi (Uradni list RS, št. 127/06); Zakona o semenskem materialu kmetijskih rastlin (Uradni list RS, št. 25/05 – uradno prečiščeno besedilo, 41/09 in 32/12); Zakona o varstvu novih sort rastlin (Uradni list RS, št. 113/06 – uradno prečiščeno besedilo); Zakona o mineralnih gnojilih (Uradni list RS, št. 29/06); Zakona o ravnanju z gensko spremenjenimi organizmi (Uradni list RS, št. 23/05 – uradno prečiščeno besedilo in 21/10).«.

Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o živinoreji – ZŽiv-A (Uradni list RS, št. [45/15](#)) vsebuje naslednje prehodne in končno določbo:

»PREHODNE IN KONČNA DOLOČBA

7. člen

(1) Rejske organizacije, ki so do uveljavitve tega zakona priznane v skladu z Zakonom o živinoreji (Uradni list RS, št. 18/02, 110/02 – ZUreP-1, 45/04 – ZdZPKG in 90/12 – ZdZPVHVVR) za petletno obdobje, se štejejo za rejske organizacije, priznane za nedoločen čas v skladu s tem zakonom, razen če v treh mesecih po uveljavitvi tega zakona vložijo na ministrstvo vlogo za prenehanje priznanja.

(2) Rejski programi, ki so do uveljavitve tega zakona potrjeni v skladu z Zakonom o živinoreji (Uradni list RS, št. 18/02, 110/02 – ZUreP-1, 45/04 – ZdZPKG in 90/12 – ZdZPVHVVR) za petletno obdobje, se štejejo za rejske programe, potrjene za nedoločen čas v skladu s tem zakonom.

(3) STRP se izvaja do izteka obdobja iz odločbe, s katero so potrjeni rejski programi vključeni v STRP.

8. člen

Ta zakon začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.«.